

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 32(852) XXIII m. (15 ct.) MONTREAL, 1963 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 7 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Nauji pavojai Pabaltijui!

- Vakarai suskyla: su kuo mes?
- Veikti ar likti pasyviais?

Atomis trijų valstybių — Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Sovietų Rusijos — susitarimas iškilmingai Maskvoje pasirašytas. Bet kai tikta sakoma, kad

SUSITARIMAS PASIRASYTAS MASKVOJE,

jau mums darosi neramu. Ir Lietuvos nepuolimo sutartis pasirašyta Maskvoje, bet seniai jau sulaužyta. Ir ne mūsų vėnų: Sovietai yra jau sulaužę tokių sutarčių apie 40. Tat, ar galima šia sutartimi pasitikėti?

Lietuviams svarbu, kad šia nauja sutartimi, pirma įtaigoju si koegzistenciją,

SOVIETŲ RUSIJA PRIARTEJO PRIE SAVO TIKSLO RYTŲ IR VIDURIO EUROPOJE,

ko kitomis priemonėmis negalėjo dasimusti per 20 metų, būtent: pokarinės padėties pripažinimo. Dabar Europos rytų ir vidurio esamos padėties pripažinimas jau čia pat. Nuo jo skiria tik vienas žingsnis. Ir tas žingsnis jau pusiau nužengtas, nes

AMERIKA IR ANGLIJA JAU SUTINKA TARTIS DĖL NATO IR VARŠUVOS PAKTO NEPUOLIMO SUTARTIES,

o tai ir yra tai, ko Maskva siekia.

Maskva seniai jau skelbia ir seniai jau siekia Atlanto ir Varšuvos valstybių susitarimo, va dinamą „nepuolimo pakto“, bet anksčiau Vakarai ir prakalbėti dėl to nedrįsdavo, o dabar... Vašingtonas jau siūlo derybas patsai.

JAV ir Anglija tuo būdu jau status quo faktinai, nors ir ne oficialiai, pripažįsta. Maskvai tuo tarpu daugiau nieko ir ne reikia. Ji, kai tikta panorėjo, visus Vakarus ir pasiėmė, išskyrus Prancūziją.

Ką gi mes darome? Ar laukime, kad taip Maskva ir toliau vestų įvykių raidą, ar ką nors darysime, kad bent formaliai „nusiplautume rankas“, jeigu nieku šios politikos negalime paveikti?

Prancūzijos prezidentas, DE GAULLE VIENTELIS, KURIS PASIPRIEŠINO JAV IR DB NUOSMUKIO POLITIKAI

ir pareiškė, kad susitarimo nepasirašys ir nepuolimo sutarties čia tarp NATO ir Varšuvos pakto nepritars.

Adenaueris, matyti, prieš Ameriką ir Angliją, kaip karo nugalėtojas, kurių valioje te bėra, supasavo, nors negali su tikti su Vokietijos padalinimo pripažinimu, kai

ATLANTO IR VARŠUVOS VALSTYBIŲ NEPUOLIMO PAKTO PADALINIMAS JAU PRIPAŽISTAMAS

Žinoma, tokia būseną nebūtų amžina, nes išnaudojusi galimybes, Rusija pirmoji šią sutartį sulaužys, bet

MORALINIS SMŪGIS PAVERTIEMS, LYGIAI IR VOKIETIJAI, BŪTŲ DIDŽIULIS,

ir nežinia, kuriems laikams ir kokių laipsnių paveiktų ypač Europos gyvenimą ir tautų santykius,

JAV spauda nuomonėmis pasidalinusi. Lipmanas, su kuriuo Kennedy, vos išrinktas, ta rėsi ir kuris, neabejotina, ir dabar reikšia JAV valdžios politiką, žinoma, už De Gaulle prikalbinimą prie JAV vedamos linijos, bet yra ir blaivesnių bei atsakingesnių spaudos atstovų, kurie ne tik žiūri JAV politikos, bet ir

TARPTAUTINIS POLITIKOS TEISINGUMAS,

ir vienas tokių, Drummond, aiškiai pasisakė, kad ši

MASKVOJE SUSITARUSIŲ POLITIKA YRA NUKREIPTA PRIEŠ EUROPOS RYTŲ IR VIDURIO VALSTYBES.

Nebloga, kai laikinieji politikos vadovai, kokiais yra prezidentai ar ministrai pirmininkai, kai bei užsienių reikalų ministrai, paklauso žurnalistų, kurie visą gyvenimą tam paskiria ir daug daugiau pramato, negu laikinieji politikos vadovai, bet viena tikta sąlyga, kad būtų laikomasi teisingumo ir objektyvumo principų, — kriterijų, kurie neleidžia nuklysti nuo tiesos ir nepasiduoti pašalinėms įtakoms, kurios gali veikti ir kai kuriuos žurnalistus. Lipmanas šiuo atveju — ne autoritetas, kaip ir Salbergeris.

JEIGU PRIPAŽISTAMAS LAISVĖS PRINCIPAS, TAI TUO PRIPAŽISTAMAS IR APSISPRENDIMO PRINCIPAS.

Kas vieną iš šių principų paneigia, tuo pat paneigia ir ant rąjį. Taip faktinai ir yra visame gyvenime, visose tautose ir visose valstybėse: nėra laisvės, nėra ir apsisprendimo. JAV

KAS NAUJA KANADOJE

DIDELIS ALGŲ PAKĖLIMAS

Pakeltos algos parlamento, senato nariams ir teisėjams.

Visoms partijoms susitarus, nors opozicijos vadas, J. Diefenbaker pasisakė, kad pirmą reikėtų pakelti senatvės pensijas po 10 dolerių per mėnesį, galų gale algas pakėlė: parlamento narių algos pakeltos nuo 10,000 iki 18,000 dol., senatorių algos nuo 8,000 iki 12,000 dol.

Be to, partijų lyderiai, kurių srovės parlamente turi ne mažiau kaip 12 atstovų, gauna specialų 4,000 dol. priedą. Valdžios partijos lyderio pavaduotojas ir opozicijos vado pavaduotojas gaus taip pat po 4,000 dol. priedo, ir, be to, jiems atlyginami važinėjimui ir telefonų pasikalbėjimais.

Ministeriai gaus po 2,000 dol. kasmet automatiškai iš laikymo išlaidoms, o parlamentas ir senato pirmininkai gaus po 1,000 dol. tam pačiam tikslui. Buvusiems ministrų pirmininkams, kurie tokiais išbuvo ne mažiau kaip 4 metus, skiria

mos pensijos po du trečdaliu nuo 25,000 dol. sumos, arba susilaukusiems 70 metų amž.

Vyriausiojo teismo pirmininkui alga pakelta nuo 27,000 iki 35,000 dol., teisėjams nuo 22,500 iki 30,000 dol. Iždo teismo pirm. nuo 18,500 iki 25,000 dol. ir teisėjams nuo 16,900 iki 21,000 dol. Provincijų teismų pirmininkai vieton 18,500 gaus 21,000 d. Apygardų teismų pirmininkai vieton 10,000 gaus 16,000 d.

Kai valstybės išdais ir taip turi didelį deficitą, šis algų pakėlimas, dar daugiau padidins išdų deficitą ir žmonių masėse sukels nepasitenkinimą. Bet dėl algų pakėlimo susitarė pozicija ir opozicija ir tas algas nustatė bendrame posėdyje.

KYLA KANADIEČIŲ ISIDARBINIMAS

Kanados išdarbinimo indeksas balandžio mėnesį buvo

119.3, o gegužės mėnesį pakilo iki 121.3.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LIETUVOS JAUNIMO TARPE ĮSIVEISĖS MIESČIONIŠKUMAS

Pokalbiam: „Ar jau matei

Vakarių papročiai laikosi Lietuvoje ir čia pavojus grėšias ypač jaunimui — miesčionišku mas esąs lietuviško gyvenimo gėda — tokiomis mintimis gyvena šių dienų partija ir ne nuostabu, kad spaudoje ar per radiją dažnėja įspėjimai. Vieną tokių liepos 25 d. per Vil

Trijų Muškietininkų filmą?”

niaus radiją paskelbė Kauno politechnikos instituto doc. A. Novodvorskis. Jis teigia, kad komunizmas reikalaujas atsiskirti asmeniškus interesus, tačiau dažnai pastebimi reiškiniai byloja apie ką kitą — lietuviškoje visuomenėje vis jaučiamas „buržuazinės visuomenės raugas“, joje pastebima išviršio puošnumo, egoizmo, miesčioniškumo.

Toliau aiškinama, kad miesčioniškumas, jo skonis pasireiškia „abejotinos vertės madin guose reiškinuose“. Bevažiavo jant Lietuvoje galima užgirsti paskalbėjimus: „Ar jau matei Tris?“ Pasirodo, labai madin gu virtęs prancūzų, taigi Vakarių gamybos filmas „Trys muškietininkai“. Jis Lietuvoje, ypač Vilniaus kinuose rodytas su dideliu pasisekimu. Tai nėra blogas filmas, aiškina komunistai, tačiau nepatinka, kad iš filmo aplankymo daromas kultūros įvykis.

AUGA NELAIMIŲ SKAIČIUS KELIUOSE

Praėjusiais metais Ontario keliuose buvo 42,658 nelaimingi atsitikimai, padarę 19,170, 420 dol. nuostolių ir 520 žmonių mirčių.

Šiais, 1963 metais, įvyko 47,897 nelaimių, kurios padarė 21,877,407 dol. nuostolių ir 587 asmenų mirtis.

DĖL DVIEJŲ KULTŲ IR DVIEJŲ KALBŲ KANADOJE

kalbos nesibaigia, ginčai tęsiasi. Juos daugiausia pagimdė Quebeco separatistai. Pearso nas gi, norėdamas rasti susitarimą, pažadėjo tam klausimui iširti sudaryti specialią komisiją.

Komisija jau sudaryta ir dirba. Bet ir dėl komisijos ir dėl jos darbų tebeina skirtingų nuomonių pasisakymai. Diefenbaker teigia, kad komisijoje ne pakankamai yra astovaujamų etninės grupės, nes Kanadoje gi gyvena ne vien prancūzai ir angliai, o kiekvienas 6 žmogus yra naujas ateivis.

Quebeco gi min. pirm. Le sage po pasitarimų sako, kad tai ne naujas federalizmas, ko kio jis laukė, bet tikta nauja blygybė.

Be to, Diefenbaker sako, kad klausimas reiktų tirti ne paskubomis, bet palaipsniui, per eilę metų, nes toks klausimas greit neišsprendžiamas.

Gazolino firmos paskelbė pakėlią gazolino kainas po 2 ct. už galioną.

Kanadoje vis daugiau kalbama apie savo valstybinę vėliavą, kurios Kanada ligšiol dar neturi.

Kanados statistikos biuras praneša, kad šiemet Kanadoje numatomas labai geras žemės ūkio derlius.

liardus ir 200 milijonų dol. projektui skristi į Mėnulį.

4 milijardai ir 100 milijonų JAV paskyrė paramai be sivystančių kraštų.

JAV 700 milijonų dirbančių žmonių — tai esąs rekordas.

JAV saugumo min. Mac Namara tariasi su Adenaueriu.

Senatorius Kaetingas pasiūlė paskelbti, kad atominis susitarimas Maskvoje nerisama su nepuolimo pakto pasirašymo būtinumu su sovietų ja.

V. Vok. karo min. Schröder rugpj. 15 d. bus Londone.

Maniloje, Filipinuose, vykstančioje konferencijoje susitarta sudaryti Malajijos federaciją, sutikus su kompromisu, priimtinu Malajai ir Indonezijai.

Komunistų valdomame Vietname susidėgino vienuolis dėl to, kad komunistai varžo tikybą.

JAV po savaitės paleis satelitą, kuris tirs jonosferą.

V ligšiol mes aukštai vertino me, kad ji laikėsi principų: Ne pripažino pavergimo ir reikalavo pavergtiesiems apsisprendimo. Tame buvo gili logika ir tiesos esmė.

B. viceprezidentą Nixoną mums svarbu šiandien, kai pavergtoms Pabaltijai valstybėms gresia naujas pavojus, suminėti, nes

NIXONAS NEUŽMIRŠO PABALTIJOS VALSTYBIŲ IR JAS UŽSTOJA

kaip tikta dabar, kai gresia naujas didelis pavojus, kuris bandytas užtraukti Pabaltijai, Maskvos įvairiausiais būdais dabar pakibo tikru pavojum, taip gudriai sugalvotu Maskvos diktatūros. Už tai Nixoną mes turime pasveikinti ir jam padėkoti, kaip ir Drummondui už sąžiningą ir tauriai ištartą žodį, nors jų tėvynei tai yra ne lengvas įpareigojimas.

MUMS, KIEK MES GALIME, REIKIA BUDĖTI DIDŽIULIU ATSIDĖJIMU,

ypač mūsų veiksmams. Bet, anot patarėlių, „pasitiek Dievą, bet ir pats nežiopso“, — taigi, ir visi mes, kas tikta gyvas mūsų tautai, turime daryti žygių, kokių tikta galime: rašyti JAV prezidentui ir sekretoriui, Macmillanui ir De Gaulle laiškus ir prašyti juos ne tikta nepažeisti Pabaltijai valstybių suverenumo teisių, bet ir reikalauti esantiems sovietiniam pavergime apsisprendimo teisių, Jungtinių Tautų priežiūros. Pavojus labai didelis, ir jis eina labai sparčiais žingsniais. Šiandien tai yra svarbiausia.

KITOS NAUJIENOS

Atnaujintos derybos dėl nusiginklavimo Genevoje.

Nustatytas tiesiogis telefoninis ryšys tarp Maskvos ir Vašingtono.

De Gaulle pasisakė už 4-rių konferenciją dėl nusiginklavimo.

Indija pranešė, kad Kinijos komunistai Indijos pasieny koncentruoja kariuomenę, o kinai sako, kad indai provokuoja konfliktą.

Korejoje šiauriniai kore

Gilios užuojautos
BIRUTEI DŽIAUGIENEI,
DUKTERIAI IR JOS ŠEIMAI,
mirus vyrui, tėvui,
JUOZUI DŽIAUGIUI,

reiškia
Zabelė ir Charles Ambrasai.

Mirus mielam draugui
J. DŽIAUGIUI,
užuojauta Jo žmonai, dukrelei
ir jos šeimai

J. M. Striškai.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!
Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.
D O 6-6220
7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje .....\$ 5.00 Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries ....\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Didelių sunkumų akivaizdoje

VISIEMS LIETUVIAMS REIKIA SUSIRŪPINTI
DIDŽIUOJU RŪPESČIU

akivaizdoje ilgų ir labai sunkios kovos.

Atominis amžius keičia gyvenimo ir kovos normas bei sąlygas. Kitaip atrodo taika ir kariai. Kitaip atrodo karas, jeigu kalbame apie totalinį karą. Atominis karas gali būti ir totalinė katastrofa. Taip paskutinėje kalboje teigė JAV prezidentas Kennedy. Ir šis jo teigimas yra tikras, jeigu kalbama apie totalinį karą.

Žinoma, atominiai ginklai gali būti panaudoti ribotose reikmėse, bet ligi šiol jie nenaudojami. Tiesą sakant, gal ir prasmingu būtų panaudoti prieš Kinijos komunistus, kurie kondicinių ginklų nepaiso ir tebesiveržia į Indokiniją ir Indiją. Bet Vakarų pasaulis ir ne ryžtingas ir, galimas dalykas, turi savo skaičiavimus, kad ribotos atominės jėgos nepanaudoja prieš agresorių, nors ir tam tikslui pasiekti, kad irodytų, jog jo plepalai apie karo būtinumą jo pačio būtų paįstai. Faktas tačiaus lieka tas, kad Vakarai ir ribotos atominės jėgos nepanaudoja ir, tikriausiai, nepanaudos. O totalinis karas, kurio kai kas laukia, būtų ir totalinė katastrofa, nes priešai, vienas kitą norėdami nugalėti, vienas kitą sunaikintų. O kadangi karas to kiau atveju būtų totalinis, kuris įtrauktų visas tautas į kovą, tai ir sunaikinimas būtų totališkas, nebet kuris vienas netikėtai ir efektyviai būtų užkluptas ir sunaikintas totališkai, kad nespėtų nei pasipriešinti.

Visa tai turint prieš akis, trys didžiosios atominės jėgos — JAV, DB ir SSSR — jau sutarė dalinį atominiam karui pasiruošimo ribojimą ir veda derybas visiško nutraukti pasiruošimą atominiam karui.

Kaip ten bebūtų, bet faktas yra, kad pavergtųjų tautų kovos būseną dėl to pereina į visai naujas sąlygas.

Kuo daugiausia buvo pasiti kėta ir viltasi, — Jungtinės Amerikos Valstybės, — prieš musios Chruščiovo paskelbtąją koegzistenciją, išsijungia iš aktyvios kovos, ypač dėl kitų kraštų ir ypač dėl pavergtųjų valstybių. Todėl mūsų, kaip pavergtos valstybės žmonių, kova už Lietuvos laisvę ir ne priklausomybės atstatymą reikalauja naujų būdų, kitokio priėjimo ir kitokio jėgų panaudojimo.

Naujosios sąlygos mūsų kovą už Lietuvos laisvę bus daug sunkesnė, daug painesnė ir reikalauja ypatingai subtilių priemonių. Ji mums bus sunki ir paini. Ji iš mūsų pareikalaus nepaprastų jėgų įtempimo ir nepaprastai didelio atsidėjimo.

Atsiminkime, kad prie to ei nama jau nuo seniai. Tie laikai, kai Rusijos pavergtuosius Amerika rėmė aktyviai, jau praėjo. Jeigu nebūtų dar Ro sevelto laikais padaryto užsi angažavimo, tai šiandien Amerika būtų laimingesnė neturėdama jokių išpareigojimų pavertiesiems. Už tai visi tie užsi angažavimai ir išpareigojimai dabar turi daugiaur formalię, negu esmės reikšmę.

Tai gi: MŪSŲ KOVA UŽ LIETUVIŲ TAUTOS TEISES IR LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ PALIEKA MA MUMS PATEIAMS, BE LAISVŲJŲ PAVERTGTE SIEMS PARAMOS. Jeigu dar visiškai dabar to nėra, tai prie to einama palaipsniui, bet tvirtai.

Šių faktų akivaizdoje, visu aštrumu ir visu įtaigumu išky la mūsų emigrantinės vienybės klausimas. Nes tik tai visų ir visomis jėgomis ir visų valia galėsime ką nors laimėti.

Pralaimėję jau daug esame. Pralaimėję visų pirmą geriausią laiką. Pralaimėję kitų pasitikėjimą mumis. Pralaimėję vieną ir vieną bendrą pasiryžimą. Jeigu negrįšime į vienybę, pralaimėsime paskutinius kovos raius, kuriais dar galėtume laisvę.

Todėl, VISI LIETUVIAI, SKELBKIME PASKUTINĮ SUSIPRATIMO REIKALĄ VIMĄ.

Plačiau nėra reikalo padėti ties rimtumo įrodinėti. Kas stovi prie srovių vairo, visi žiauriai realybę žino.

Mūsų pareiga jiems pasakyti: TAUTA IR TĖVYNĖ REIKALAUJA VIENYBĖS. KAS TO NEPAPOS, PASIIMS ATSAKOMYBĖ PRIEŠ ISTORIĄ.

Tikslas ir jo svarbumas reikalauja atsisakyti visokių apskaičiavimų, visokių ambicijų, visokių nenorimų prarasti pozicijų ir reikalauja rasti bendrą kalbą ir bendrą veiksmą — TAUTOS LAISVEI IR LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI!

J. Kardelis.

Kas yra bibliografija?

Nuo Martyno Mažvydo ligi šių laikų knygų ir laikraščių pavidalu susikaupė gausybė rašto paminklų, kurie sudaro milžinišką rašytinės literatūros lobyną. Jei tas lobynas nebūtų taip sutvarkytas, kad kiekvienas galėtų prie jo prieiti ir juo pasinaudoti, visos ten gulintios dvasinės vertybės, kaip neprieinamos, nebektų savo vertės.

Nedaug tepadėtų ir surūšiu vėmas tų paminklų bibliotekų lentynose, kur fiziškai kiekvienam jie prieinami, jeigu tiems

paminklams pažinti nepadėtų specialus mokslas, vadinamas bibliografija (gr. biblion—knygėlė, graphein—rašyti). Žmonės, kurie tą mokslą kuria arba toje srityje dirba, vadinami bibliografais.

Bibliografija, arba mokslas apie knygą, yra raktas į rašytinės literatūros lobyną, ne tik lietuvių, bet ir visos žmonijos. Be sistemingos bibliografijos neįmanomas joks literatūros, istorijos ar kitos mokslo šakos darbas. Norint ką nors nauja parašyti, pavyzdžiui,

Spaudos apžvalga

LAISVOS EUROPOS KOMITETO PIRMININKO
JOHN RICHARDSON PAREIŠKIMAS

Amerikos L. Tautinės Sąjungos pirm. V. Abraitis, patyręs apie vykdomus ir numatomus vykdyti Laisvosios Europos Komiteto (Free Europe Committee, Inc.) paramos susiaurimus Pabaltijos tautų išvadavimo problemoms, šių metų birželio mėn. 21 dieną asmeniškai kreipėsi į Laisvosios Europos Komiteto Pirmininką Mr. John Richardson, Jr., atkreipdamas jo dėmesį į pastarųjų laikų, ir anksčiau visą eilę pasirodžiusių reiškinį, vėrciančių pabaltiečių susirūpinimą, kad Laisvosios Europos Komitetas Pabaltijos Tautų išvadavimo problema pradeda laikyti antraile palyginus su dėmesiu ir parama teikiama Centro Europos tautų išvadavimo problemoms.

Šia proga Tautinės Sąjungos vardu buvo išeiktas Mr. John Richardson, Jr., Laisvosios Europos Komiteto Pirmininkui, memorandumas, prašantis jį raštu pasisakyti. Į šį memorandumą atsakymas buvo gautas šių metų liepos mėn. 12 dieną, kurio vertimą čia talpiname:

1. Mūsų inasas visiems tautiniams komitetams, su kuriais mes bendradarbiaujame, yra kiek sumažintas, kad galėtume didesnę proporcija koncentruoti bendrą jėgą Pavergtųjų Tautų Asamblėjos programos įgyvendinimui. Tai yra organizacinis žingsnis, kurį rado me reikalingu žengti mūsų bendrų pastangų tvirtesnei politinei įtakai sustiprinti.

2. Tuo pat būdu mes esame pasiūlę programą, kurios pasėkoje padarytos sutaupos būtų panaudotos politinei akcijai. Tai ir buvo bazė, kuria buvo nutarta uždaryti Free Baltic namus, atitinkamoms organizacijoms tam pritarus.

3. Mes transliuotume į Pabaltijos kraštus, jei tik galėtume. Deja, žymus biudžetas, reikalingas naujoms priemonėms įsigyti mums neprieinamas, o priemonių perkėlimas iš viešos valstybės į kitą nenumatoma. Šia proga užtikrinu, kad mes periodiškai peržiūrime ir diskutuojame tokią transliacijų galimybę su viltimi, kad su šiais resursais tam tikslui. Tačiau iki šiol tų resursų dar nesurasta.

4. Kad atsakius į Tamstos klausimą dėl East Europe žurnalo, mes kreipėmės į skyriaus vadovybę, atsakingą už tą leidinį, kad ji komentuoūtų savo nusistatymą, kiek tai liečia Pabaltijos kraštus.

apie Mažvydą, reikia pirmiau žinoti, ką apie jį yra rašę kiti autoriai, nes kartojimas to, kas kitų jau seniai pasakyta, būtų bergždžias darbas. Kas tie ki

baltijo sritį. Čia patiekiu citatą to atsakymo:

„East Europe žurnale nebuvo daromi jokie pakeitimai liečia Pabaltijos problemas. Redaktorius tvirtina, kad liepos mėn. laidoje, dar prieš gauti jūsų laisvą, jau buvo numatyta dviejų puslapių skyrius, pavadintas „Naujienuos Baltijos valstybių“, apimančios žinias, suteiktas mūsų tarautojų iš Pabaltijos kraštų. Paskutinių dviejų metų bėgyje žurnalas talpino daugiau medžiagos apie Pabaltijos valstybes, nei anksčiau, ir toji politika bus tęsiama.

Redaktorius taip pat tvirtina negalįs skirti iš anksto nustatytą plotą žurnale Pabaltijos problemoms. Sovietų kolonijinė politika Pabaltijos valstybėse turi tą nelaimingą pobūdį, kurio pasėkoje žinios apie politinius įvykius siaurėja savo kiekiu, lyginant jas su palygina mai laisvesniais satelitiniais kraštais Rytų Centrinėje Europoje. Svarstant medžiagą spausdinimui, redaktorių privalo vadovauti bendru angliškai skaitančių susidomėjimu ir politinių įvykių svarba“.

Ta proga turėčiau pridurti, kad leidinys East Europe nėra skirstomas skyriais, kiekvienas skyrius valstybei. Jis yra skirtas patiekti labiausiai dominančią medžiagą, liečiančią visą Rytų Europą.

Džiaugiuos šia proga galėdamas jus nuraminti, ryšium su jūsų susirūpinimu dėl pabaltijos asmeninių pakeitimų ir galimų pasikeitimų mūsų politikoje Baltijos valstybių atžvilgiu.

Noriu jus užtikrinti, kad Free Europe komitete mums yra patikėtas darbas dirbti Baltijos tautų laisvės bylai, lygiai kaip esame įpareigoti tuo pat tikslu veikti ir kitų Rytų ir Centrinės Europos tautų, gyvenančių komunistinėje trionijoje, atžvilgiu. Mūsų veikloje tačiaus esame suvaržyti turimų išteklių ir esame priversti veikti taip, kas mūsų manymu turi geriausią efektą, o jūs turėtumėte stebėti su mūsų akcijos linkme. (Iš tikrųjų, neatsakingi kai kurių spaudos atstovų komentarai neatstovauja nei mūsų pozicijoms nei siekiui).

Baigiant, p. J. Richardson, Jr. džiaugiasi turėjęs progą išdiskutuoti V. Abraitis iškeltus klausimus, reiškiant viltį, kad tuo dalinai bus pavykę praskaidyti pateisinamą susirūpinimą.

ti, kada ir ką apie Mažvydą yra rašę, niekam juk neįmanoma nei žinoti, nei atsiminti. Čia pagalbon ir ateina bibliografija.

Studentai - Gyvenimas ir Veikla

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ STUDENTŲ VAKARAS

Abiturientų, fuksų ir vyresniųjų Sydnėjaus studentų susipažinimo vakaras įvyko jau kiuse p. p. Reisių namuose. Skyriaus v-ba suruošė šį vakarą stengdamasi sužadinti gilesnį tautinį sąmoningumą jauniui tarpe. Pasiruošimai buvo tikrai pasigėrėtinai. Nežiūrint pliaupiančio lietaus ir apsemusių kelių, suvažiavo labai gražus jaunimo būrelis: buvo tikrai miela matyti tiek daug abiturientų ir fuksų, nes šaip mes juos retai matome.

Vakaro metu buvo sekamos

pasakos, klegėjo juokai. Su dideliu užsidegimu kolegos traukė taip mielas ir gražias lietuviškas dainas, kartais nuo tos galingos balsų harmonijos net lubos kilstedavo. Šokiai — smarkūs ir lėti, buddy holy, liaudies ir kiti sekė vienas po kito. Vienu metu net buvo baimintasi, kad ir knygos su visom lentynom ritmo pagautos irgi pradės šokti. Aidint juokui ir pokštams buvo praversti žaidimai. Visai netikėtai visie ms besigėrint studentų pirmininkas su sekretore tapo čempionais.

Bibliografinės žinios apie knygas surašomos ir skelbiamos specialiuose leidiniuose. Kokias žinias ir kaip jas tuose leidiniuose rašyti, nurodo bendrieji bibliografijos mokslo pagrindai, kurių laikosi visų kraštų bibliografai.

Svarbiausias kiekvieno bibliografo uždavinys — aprašyti spausdintų raštų (knygų, žurnalo, laikraščio) išorinę pusę, jų turinį, juos suklasifikuoti, daryti išvadas apie knygos augimą ir smukimą ir kitą. Taigi tam tikra tvarka knygų surašymas bei jų aprašymas yra pagrindinis bibliografo uždavinys.

LIETUVIŲ BIBLIOGRAFIJOS PRADININKAI

Lietuviškos bibliografijos pradininku laikomas Kajetonas Zabitis - Nezabitauskis (1800 — 1876), kilęs nuo Salantų, vienas iš veikliausių lietuviškojo sąjūdžio dalyvių.

1824 m. savo elementoriaus „Naujas mokslo skaitymo“ pa baigoje Zabitis - Nezabitauskis paskelbė lietuviškų knygų bibliografiją, pavadindamas ją „Surinkimas visokių raštų lietuviškų“. Tame pirmajame lietuvių bibliografiniame sąrašas buvo įtraukta 70 lietuviškų knygų, nors tada jų buvo jau žymiai daugiau. Šis pirmasis Zabito darbas yra reikšmingas tuo, kad jis buvo paskelbtas lietuvių kalba. Nuo čia prasidėda lietuviškos bibliografijos istorija.

Iš nelietuviškai rašiusių lietuvių bibliografiją yra pažymėtinas Silvestras Baltramaitis (1841 — 1921), aušrininkas, kilęs nuo Radviliškio. Dirbdamas Petrapilio viešojoje bibliotekoje (nuo 1869), iš ten esamos medžiagos jis paruošė ir išspausdino (1891) knygų ir straipsnių apie Lietuvą bibliografiją, o vėliau (1892 ir 1904) dviem leidimais ją paskelbė bibliografiją lietuviškų knygų, išėjusių ligi 1903 m. Čia surašytos ir aprašytos 2658 knygos. Tai stambūs ir reikšmingi liuanistiniai darbai.

Spaudos draudimo metu atlikęs labai vertingą bibliografinį darbą yra Juozas Angrabaitis (1859 — 1935), kilęs nuo Šakių. Nuo 1899 m. apsigyve

VACLOVAS BIRŽIŠKA
(1884 — 1956)

Vaclovas Biržiška yra žymiausias lietuvių bibliografas. Lietuvoje nebuvo kito tokio žmogaus, kuris taip būtų tyrinėjęs ir ištyrinėjęs senosios mūsų raštijos paminklus, kaip profesorius Vaclovas Biržiška. Jis buvo vienintelis šios srities žinovas ir mokslininkas. Kaip Simonas Daukantas Lietuvos istorijai parašyti, taip V. Biržiška lietuvių raštijos paminklams dienos švieson iškelti dirbo atsidėjęs visą savo gyvenimą. Didžiausias jo gyvenimo uždavinys buvo tuos paminklus surinkti, įtvirti juos, surašyti ir aprašyti, suvesti į parankią bibliografinę sistemą.

Paprastam skaitytojui sunku net įsivaizduoti painumą ir sudėtingumą tokio bibliografinio darbo, kada knygų išleidimo datos ir vietos tyčia supainiotos, kas slaptumui išlaikyti buvo daroma spaudos draudimo metu, o laikraščių straipsniai, kaip ir visos knygos, dažniausiai pasirašyti slapyvardžiais ar slapyvardėmis. Bibliografas ne visas paslaptis turi atidengti. Nustatyti tikrąsias leidinių

Bepigu knygas registruoti, jas aprašant jų pasirodymo metu. Bet yra nepalyginamai sunkesnis darbas su senais leidiniais, kurių egzemplioriai bibliografo rankas patenka dažniausiai be viršelių ar kitų apgadinti, kai iš pačios knygos jau nebegalima nustatyti nei jos autoriaus, nei išleidimo datos, nei kita. Tokio leidinio bibliografinis aprašymas belieka imanomas tik tyrinėjo mo būdu. Tai yra ilgas ir painus, daug patyrimo ir pastangų reikalaujantis darbas. O tokių leidinių, kuriuos tyrinėjimo būdu reikėjo suvesti į bibliografinę sistemą, mūsų senojoje raštijoje buvo gana daug.

nes Tilžėje, Angrabaitis dirbo Otto Mauderodės spaustuve je korektoriui ir tuo pačiu metu nuolatos nešiojo knygas per sieną ir tvarkė ten spausdinamą „Apžvalgą“, pasidarydamas faktinuoju jos redaktoriu.

Dirbdamas Tilžėje, Angrabaitis paruošė ir 1898 m. A. Jono Zanavykūčio slapyvardžiu išspausdino bibliografinį darbą, vardu „Suskaičiuota arba statistika visų lietuviškų knygų, atspausdintų Prūsijoje nuo 1864 iki pabaigos 1896“. Tai vienintelis, dokumentais paremtas, žinių šaltinis apie draudžiamąjį laikotarpio knygas.

Po spaudos atgavimo bibliografinėje srityje pasireiškė Mažosios Lietuvos veikėjas ir rašytojas klaipėdiškis Ansas Bruožis (1876 — 1898). Be visos eilės knygų, kaip „Prūsų lietuviai“ (1906), „Pro gloria et patria“ (1907), „Erkus Montė“ (1929), „Mažosios Lietuvos mokyklos ir lietuvių kova dėl gintosios kalbos“ ir kitos, 1913 m. Ansas Bruožis Klaipėdiškio slapyvardžiu išspausdino bibliografinį darbą, vardu „Prūsų lietuvių raštija“, o Probočio Anūko slapyvardžiu — „Mažosios Lietuvos buvusieji rašytojai“ (1920).

Tačiau sistemingas lietuvių bibliografijos tvarkymas prasidėjo tik nuo 1922 m., kai į šį darbą įsijungė Vaclovas Biržiška, jo bendradarbis Aleksandras Ružancovas ir kiti.

datas, išaiškinti tikruosius knygų ir straipsnių autorius yra bibliografo uždavinys.

Aprašant knygų ir gausybės laikraščių straipsnių turinius, Biržiškai pačiam reikėjo juos perskaityti. Todėl regis nebuvo tokio leidinio, kurio Biržiška savo rankomis nebūtų iščipinęs, kurio nežinotų, kaip tas leidinys atrodė, koks jo turinys ir tt. Todėl Lietuvoje ir nebuvo antro tokio žmogaus, kuris iš tiesioginių šaltinių taip būtų pažinęs draudžiamąjį laikotarpio spaudą, jos augimą, autorius ir kita, kaip V. Biržiška. Jis beveik viską mintinai žinojo. Senųjų lietuviškų knygų istorijos paskaitas universitete jis skaitydavo užsimerkęs, iš atminties.

Medžiagą savo studijoms Biržiška pradėjo rinkti nuo 1904 m. Ją sutvarkęs, vėliau pradėjo skelbti atskirais veikalais. Yra išleides bei paruošęs išleisti šiuos veikalus:

Lietuvių bibliografija. Tai didžiulis 4 dalių 5 tomų veikalas, kuriame surašyti ir aprašyti Nukelta į 7-tą psl.

STASYS VANCEVICIUS

Bendruomenės problemos sprendžiant

PIRMIEJI ORGANIZAVIMO BANDYMAI BRAZILIJOS

Apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimą Brazilijoje buvo pradėta kalbėti tik po karo, atvykus didesniams skaičiams naujų liet. emigrantų, vadinamųjų dipukų. Jie pirmieji ir bandė Lietuvių Bendruomenę organizuoti.

Dar prieš tai jie taip pat bandė organizuoti vieną - kitą naują organizaciją kartu įtraukdami ir senesnių išeivių. Buvo suorganizuotas Lietuvių menininkų klubas, organizacija „Lituanis“, Savišalpos draugija ir kt. Dėl savitarpio rietenų ir nesusiartinimų, jos trumpą laiką gyvavusios likvidavosi. Po to bandyta organizuoti Lietuvių Bendruomenę irgi neturėjo paausikimo, nes senesnieji išeiviai buvo gerokai nusivylę „dipukų“ veikla ir laikėsi pasyviai. Vadinamųjų dipukų Brazilijoje, ar geriau tariant, Sao Paulo lietuvių kolonijoje buvo ne daug, bet daugumas jų neprisiė taikė prie senesniųjų lietuvių ateivių. Jų savitarpio rietenos buvo itin žalingos bet kokiai lietuviškai veiklai, taigi ir Lietuvių Bendruomenės užuomazgai.

VĖLESNIEJI BANDYMAI

Tik prieš keletą metų Sao Paulo lietuvių kolonijoje vėl buvo pradėta plačiau kalbėti ir gvildinti L. Bendruomenės reikalas. Po kelių pasitarimų buvo suauktas susirinkimas, kuriame dalyvavo visų veikiančių organizacijų ir spaudos atstovai bei tuo reikalu daugiau susidomėję lietuviai. Buvo išrinktas organizacinis komitetas, kuriam ilgą laiką sėkmingai vadovavo profesorius A. Stonis. Po beveik poros metų darbo buvo paruošti L. Bendruomenės įstatai, padaryta planai tos organizacijos propaganda per lietuvių spaudą ir radio bei padėti pagrindai rinkimams. Be centrinio organizacinio komiteto buvo suorganizuoti dar keli rajoniniai komitetai ir padaryti, galima sakyti, visai sėkmingai, rinkimai ir L. Bendruomenės Tarybą. Buvo išstatyta 40 su viršum kan didatų, už kuriuos balsavo

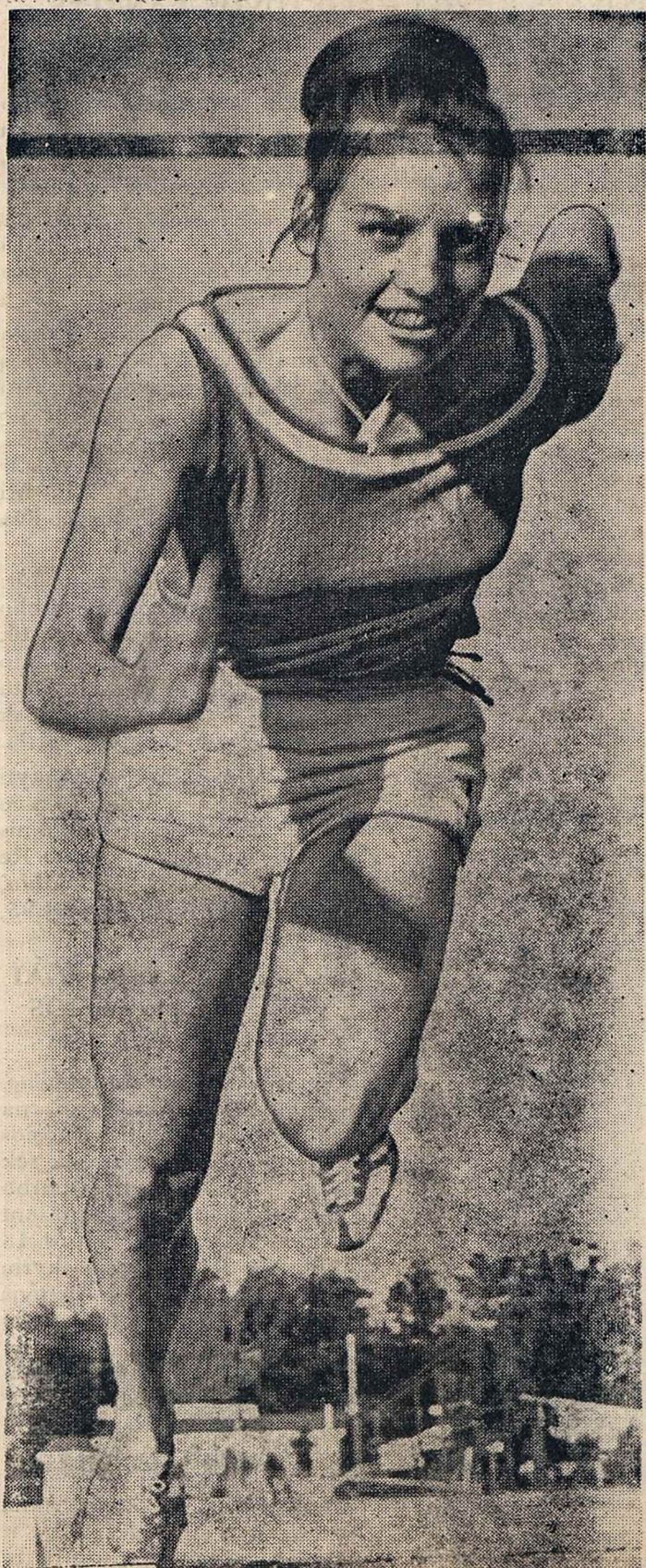
apie 1,700 lietuvių ne tik iš Sao Paulo, bet ir kitų Brazilijos vietų. Į Tarybą buvo išrinkti nemažas skaičius lietuvių vi suomeniškoje veikloje pasižymėjusių žmonių. Tarybos pirmininku buvo išrinktas Dr. E. Draugelis, kuris vėliau dėl silpnos sveikatos atsisakė. Valdybos pirmininku buvo išrinktas J. Antanaitis, vėliau dėl prieš jį daromų intrigų taip pat atsisakė.

L. BENDRUOMENĖS VEIKLA

Taip suorganizuota Lietuvių Bendruomenė Brazilijoje pradėjo gana gyvai rodė savo veiklą. Jos vadovybė surengė kelis Lietuvos nepriklausomybės, Išeivių Dienos ir kitus pamėnėjimus bei kiek sąlygos leido, koordinavo lietuvišką veiklą. J. Antanaitis atsisakė dinus iš valdybos pirmininko pareigų, jo vieton buvo išrinktas prelatas P. Ragažinskas, o Dr. E. Draugelio vieton Tarybos prezidiumo pirmininku H. Valavičius.

Gyvenis L. Bendruomenės veikimas tetrūko apie trejetą metų. Bet pradėjo kaskart silpnėti. Daugumas Tarybos narių stačiai apvylė savo rinkikus, nepalaikydami su jais beveik jokio kontakto, nesilankydami į posėdžius ir pro pirštus žiūrėdami į visą bendruomenės veiklą. Buvo ir tokių, kurie L. Bendruomenės veikloje ižiūrėjo konkurenciją ir „autoritetą“ pažeminimą. Jiems daugiau rūpėjo asmeniškai ambicija už visus lietuviškus reikalus. Pasižymėję ginčais, kivičiais, intrygomis, bet tik ne nuosūdžiu darbu, jie pirmieji iš Bendruomenės Tarybos pasitraukė. Pasėkoje viso to Brazilijos Lietuvių Bendruomenė priėjo prie visiško žlugimo. Kadencijai pasibaigus, nepajęgta organizuoti naujų Tarybos ir Valdybos rinkimų. Viskas palikta „Dievo valiai“.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės nepasisekimo priežasčių galima rasti daug, bet viena iš svarbesniųjų bene bus

The Telegram, Toronto

Jenny Wingerson, Toronto, yra viena iš Kanados moterų žvaigždžių sekimo srityje. Ji turėjo 18 metų, kada laimėjo čempionatą tarpe Kanados moterų kaip sekimo ir lauko žinovė. Dabar ji rimtai dirba sustatant programą ir kartu lavinantis nugalėti kliūtis bėgime. Toronto Telegram Photo.

NETIKRAS PAGRINDAS.

Nors ir man teko ilgesnį laiką dirbti L. Bendruomenėje bei būti jos valdybos nariu, nuo pat pradžių buvau įsitikęs, kad dirbti L. Bendruomenėje

bei būti jos valdybos nariu, nuo pat pradžių buvau įsitikęs, kad dirbti L. Bendruomenėje

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PABALTIEČIŲ ŽAIDYNĖS

Š. Amerikos pabaltiečių lenkų atletikos, plaukimo ir lauko teniso žaidynės įvyko Čikagoje liepos mėn. 20—21 d. d.

Geresnės pasekmės lengvojo atletikoje:
100 m Aleksūnas — 11 sek.
200 m Aleksūnas — 22,7 sek.
1500 m Kolavičius — 4,16 min.
rutulio stūm. Ezerinš (latv.) 16,40 m.

šūolis į tolį Žaliauskas 6,88 m.
disko metimas — Ezerinš 47,44 m.

400 m Aleksūnas 50,6 sek.

Moterų ir jaunių klasėse atsietsios gan silpnos pasekmės, nors čia gal reiktų išskirti jauną Rimą, sukusį 100 m per 11,4. Plačiau apie žaidynes kitame nr.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Tarpvalstybinėse lengvojo atletikos rungtyne JAV — Sov. Sąjunga, už Lietuvos pavergėją taip pat dalyvavo disko metime Algimantas Baltušnikas. Nors jis užėmė trečią vietą, (A. Baltušniką pralenkė abu amerikiečiai) tačiau Algimantas nugalėjo Europos ir Sov. Sąjungos meistrę Trusenievą, numesdamas įrankį 54,42 m. Iš pabaltiečių rinktinėje dar dalyvavo Leningrade gyvenantieji latviai — Ozolina ir Lipsnis, ir Rygoje, jieties metimo meistris J. Lusis.

— Sov. Sąjungos moksleivių žaidynėse Volgograde (b. Stalingradas) mūsų mergaitės stalo tenise laimėjo pirmą vietą, nugalėdamos Estiją 5:0, Uzbekiją, Gruziją ir baigmėje Ukrainą po 5:1. Berniukai, aiškiai su rusiška priemonės doze (Rybakov'as, Siniakovas) taip pat buvo pirmi. Lietuvos moksleivių krepšinio rinktinė, baigmėje kovos su Ukraina, o mergaitės kovos tik dėl 3-4 vietos.

— Žemaitijos sostinėje po čekų krepšininčių vėl viešėjo Tad Žikėjos moterų rinktinė, kuri pralaimėjo Telšiams 71:49, o Azerbaidžano vyrai nugalėjo žemaičius 63:49.

— Draugiškos krepšinio rungtynės Palangoje sukėlė didelį susidomėjimą vasarotojų tarpe, nes poneblogo pasirodymo

čekų penketukų Telšiuose — ir čia buvo laukiama gražios kovos. Mūsų moterų rinktinė nu galėjo Bratislavą 51:39, o vyrai pralaimėjo 53:68.

— Pirmosios rugyby rungty nės tarp Lietuvos ir Latvijos rinktinė Vilniuje baigėsi mūsų šikių pergale 17:5. Atsigriebi mo rungtyne latviai susitiko su Kauno rinkine 18:11.

— Baiginiuose Lietuvos futbolo pirmenybių susitikimuose gautos šios pasekmės: Vilniaus Žalgiris — Vilniaus Ellfa 0:0, Kauno Inkaras — Kauno Lima 1:0, Šiaulių Statybininkas — Kretingos Minija 0:0. Baigminėje grupėje ir toliau pirmąją Panevėžys prieš Inkarą ir Politechniką.

LIETUVIŲ IRKLUOTOJAI VILNIEČIAI DALYVAUS KOPENHAGOS RUNGTYNĖSE

Apie liepos 13—14 dd, Liucerne, Šveicarijoje vykusias irklutojų varžybas papildomai pranešta, kad iš aštuonių irklutojų šeši buvo lietuviai: R. Vaitkevičius (vadovas), Z. Jukna, V. Briedis, Bagdonavičius, Jagelavičius ir Karla. Abi dienas „Žalgirio“ komanda laimėjo pirmąsias vietas, įveikdama stiprius varžovus. Neseniai Duisburge žalgiriečiai nugalėjo pasaulinį meistą — vak. vokečių Ratzeburgo komandą. Po šio pralaimėjimo vokiečiai į Liucerną net nebeatvyko, nors buvo užsiregistravę. Pernai per pasaulines rungtynes Liucerne žalgiriečiai po Ratzeburgo komandos laimėjo ant rą vietą.

Rugpjūčio viduryje Kopenhagoje įvyks antrosios pasaulinės irklutojų rungtynės. Be aštuonių vietų jose žada dalyvauti ir lietuvių keturvietė valtis su vairininku, neseniai laimėjusi Sov. Sgogs pirmenybes. Keturvietėje dalyvauja: C. Jucys, P. Liutkaitis, broliai E. ir R. Levickai ir vairininkas G. Morkus. E.

IS VISUR

— Ar yra koks skirtumas tarp Maskvos „Pravdos“ ir oficialaus Sov. Sąj. sporto organo? Nukelta į 6-tą psl.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

72.

Kur ejo, ką veikė, kur buvo, — Barvainis visur jautė, matė ir gyveno vienu nekintamu jausmu ir mintim: Lietuva okupuota, beteisė, pavergta, niekinama ir naikinama. Viskas vyksta atvirkščiai tam, kas skelbiama propagandos. Ir Barvainiui prisiminė dar Zarasų gimnazijoje besimokant išmoktas Baranausko eilėrašcio posmas apie tą pačią gi rusų okupaciją:

Ne taip staigia platus plentas
Gniaužtas dilizonais,
Kaip vaitoja mūsų žemė
Po svetimais ponais.

Barvainis tarytum ir gaidą girdėjo šio posmo, nors iš tikrųjų jam neteko jo niekur giedant girdėti. Jis net stebėjosi, kad štai mintyse, begalvojančios, susiformuoja net melodija, ritmas... Kažkaip gimsta nejučiomis...

Barvainis vienos darbų pertraukos metu ligitinėje nejučiomis pradėjo niūniuoti mintin įsėjusio šio posmo melodiją.
— Ką čia, šefe dainuoji? — paklausė Šilgalis.
— Ar aš dainuoju? — susigrėbo Barvainis.
— Kažką man negirdėta.
— Tai Baranausko raudos posmas... — Ir Barvainis jam jau žodžiu pakartojo tą posmą.

— Taip. Liūdnas, bet teisingas eilėraštis. — Ir Šilgalis dar pratęsė:

Ne taip puola drėgnas rūkas,
Kai dienele švinta,
Kaip gausingai mūsų brolių
Ašarėlės krinta...

Ir abiem jiems beveik krito ašarėlės. Nieko jie daugiau nepasakė, bet ir be žodžių buvo aišku... Jie beveik ir kalbėti negalėjo...

Ilgai tylėjęs, gal ašarą, gal skausmą nurijęs, Barvainis ištare trumpą sakinį:

— Ir taip visa mūsų tauta...

Šilgalis tylėjo. Jo akys dar blizgėjo...

— Žinai, šefe, mano kolegą Kalnėną vėl buvo pakvietęs saugumas...

Barvainis susirūpino ir nežinojo, kas sakyti.

— Jis šiandien neatėjo į darbą, — tęsė Šilgalis.

— Neatėjo?

— Taip. Bet gal ateis dar.

— Ką jis sakė?

— Beveik nieko. Jūs gi žinote — jis nekalbus. Gal tas, o gal prigrąšintas nieko nesakė...

— Tai negerai, kolega.

— Negerai, bet ką galime daryti? Reikia dar palaukti. Gal šiaip kas...

— Gal susirgo?

— Neatrodė. Buvo visiškai sveikas...

— Bet diena ejo įprastu tempu, atėjo ir vakaras, bet Kalnėnas nesirodė.

Sekančią dieną kažkas iš kažkur, nesakant kas ir iš kur, paskambino telefonu, kad gydytojas pats paprašęs jį iškomandiruoti į plėšinius, nes noris pasitarnauti plačiai tėvynei ir komunizmo statybai... Jis esąs labai dėkingas šlovingajai partijai, kad jam skiriamos tokios garbingos pareigos...

Vyriausis gydytojas, pranešęs tą Barvainiui, pridėjo:

— Jums liko dar vienas praktikantas... Žiūrėkite ir saugokite jį.

Barvainis nedelsdamas pasidalino žiniomis su Šilgalium.

— Manau, kad vyriausio gydytojo pastaba: „Žiūrėkite ir saugokite“ — tai įspėjimas, kurio jis nenorėjo pasakyti atvirai. — Samprotavo Barvainis. — Tiesą sakant, aš negaliu gerai vyriausio gydytoją permąstyti. Jis neblogas. Bet aiškiai ir nepasisako...

— Šefe, mes negalime atviriau pasikalbėti, o jam rizi kinga. Jis nežino, kas gali iš to išeiti ne tiek dabar, kiek ateityje...

— Gali būti, gali būti, nes mes ir gi su juo negalime būti visiškai atviri...

Nežiūrint visų svarstymų, vis dėlto ir Barvainis ir Šilgalis buvo sukrėsti tokios žinios ir šio įvykio.

— Žinoma, nesamone, kad Kalnėnas pats prašytusi būti ištremtas į plėšinius, kur niekas savo noru ir gera valia nesiplėšia, — kalbėjo kiek apsiaręs su mintimi Šilgalis.

— Aišku, kaip diena: į plėšinius nieks nesiplėšia savanoriškai, — pritarė Barvainis. — Būdamas Vilniuje sužinojau iš pažįstamų, kad vadinamas artistų grupės savanoriškumas buvo taip pat priverstins... Ir jaunimo ešelonių į plėšinius eina tikrai juos išprievartavus „savanoriškai“ vykti...

— Tai, šefe, visiems žinomas faktas. Dėl to nė mažiausios abejonės. Bet vs dėlto skandalingas okupacijos faktas. Juk tai mūsų tautos sklaidymas po plačiuosius Rusijos plotus, nors, gal būt tokius pat nelaimingus, nes taip pat okupuotus, kaip ir mūsų tėvynę.

— Tai yra klastinga okupanto taktika.

— O kuris gi okupantas geresnis?

— Na, mano požiūriu, vakariniai okupantai vis dėlto geresni. Jie okupavo kraštus ir paliko juos savo valiai. Ten žmonių juk neprievartauja savanoriškumu... Pagaliau jų ten ir nesklaido po nuosavus plotus. Jų ir nenutautina...

— Tai tiesa, šefe, bet okupacija ir kolonializmas — atgyventos liekanos, nesiderinančios su laisvo, kultūringo ir sąžiningo žmogaus garbe. Aš neįsivaizduoju kultūringo žmogaus nei okupantu, nei kolonialistu, nei diktatorium, nei jėga primetamu „autoritetu“ arba „vadu“...

— Tiesa, kolega. Ir aš taip galvoju. Ir manau, kad jei-gu Nikita Chruščiovas būtų bent minimališkai kultūringas, tai pats būdamas skriaudžiamos tautos — ukrainiečių — žmogus, jis tikrai būtų pastangų, kad visos rusų pavergtos tautos gau-tų apsisprendimo teises...

— Bet, šefe, deja yra ir kita medalio pusė. Štai Afrikos tautos gavo apsisprendimo teises. Kas gi iš to? Juk jų dauguma dar valgo žmogieną. Neseniai skaičiau laikraštyje, kad kažkurios naujos valstybės visą delegaciją, nuvykusią derybų, šeiminiškai suvalgė...

— Kolega, tame gi ir nelaimė: iš kultūringų tautų atėmė laisvę ir nepriklausomybę, o davė dar visai laukinamą žmonėms.

— O ar negalvoji, šefe, kad žmonijos raidą bendrąją tendenciją turi eiti į vienybę, apsiungimus, ne skaldymąsi vienetais? Jau yra apsiungimų Amerikoje. Ir Europa susirūpinusi apsiungimu. Pagaliau ir Jungtinės Tautos taip pat yra organizacija, kurios uždavinys apsiungimas, bendruomenišku mas.

— Taip bet tai jau aukštesnė visupomenės išsivystymo pakopa. Gal keista, bet tokia jau visuomenės raida, kad pirmą turi ji pereiti per tautinį išsiskaidymą, turi susiskaldyti atskiromis tautomis ir tautelėmis. Žiūrėkite, kas darosi ir Europoje ir toje pačioje Amerikoje. Nacionalizmas tautas skaldo ir veda prie nesugyvenimo.

— O mes? Kenčiame nuo to apjungimo, nes jis faktinai yra ne apjungimas, bet pajungimas. Atsiranda vyresnis brolis ir išnaudoja jaunesnį...

I chirurgijos kabinetą įėjo sesuo Vassa, ir nutrūko pasikalbėjimas.

— Sesele, nuo šiol gydytojas Barvainis man perduoda gydytojo Kalnėno ligonius, — pasakė Šilgalis.

— Kas atsitiko? — susirūpino sesuo Vassa.

— Gydytojas Kalnėnas išsiųstas į plėšinius...

— Ach taip. Štai tau, bobule, ir devintinis, — susirūpino sesuo Vassa. — Gerai, daktare, aš juos paruošiu jums. Ramiai gyventi ilgai mūsų santvarkoje neleidžiama... Žmonės turi pastoviai budėti...

— O ar ne dėl „budėjimo“ jis turėjo išvykti... — ne tai klausdamas, ne tai aiškindamas pasakė Šilgalis.

— Gaila, bet daktaras Kalnėnas nepažus... Jis sąmoningas lietuvis...

Tą pačią dieną sugrįžęs į butą Barvainis rado laišką iš plėšinių nuo gydytojos Balytės ir „Klaipėdos Tiesa“. Pirmiausia jis peržiūrėjo laikraštį, nes jis aprašinėjo Taikos Karalienės banyčios statybos bylą, kuria domėjosi visa Lietuva ir ypač Klaipėda, nes gi byla tiesiogiai lietė kaip tik tai Klaipėdą.

Prie Kalnėno bėdos, Taikos Karalienės bažnyčios byla buvo dar didesnė bėda, dar didesnis smurtas, dar žiauresnis tiesios pažeidimas ir žmonių garbės niekinimas.

— Tai ir yra okupacija, tai ir yra kolonializmas, tai ir yra ta būseną, kurioje nei asmuo, nei tauta neturi teisių ir savo valios...

Peržiūrėjęs laikraštį, Barvainis skaitė gydytojos Balytės laišką.

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

„DARNA“ SUKA FILMAN „AUKSINĖ ŽĄSĮ“

Filma, kuris pradėtas sukurti liepos 28 dieną Montrealy, Aušros Vartų salėje, stato naujai susidariusi bendrovė „Darna“.

Liepos 27 d. Montrealin jau suvažiuo iš visų Amerikos kampų sukviešti aktoriai (kad tuo būdu juos įamžintų) į filmą, padarytą populiarijoje Amerikoje). Yra atvykę šie filmo dalyviai: iš Čikagos — Kazys Veselka, Levis Barauskas, A. Dikins, V. Vaičiūnaitė, Z. Kėvalaitytė, Stasys Pilka ir A. Valeišaitė; iš New Yorko — K. Vasiliauskas; iš Hamiltono — E. Dauguvytė — Ku dabienė; iš Rochesterio — Stasys Ilgūnas; ir pats Montrealis — Birutė Pūkelevičiūtė, V. Sabalyš, V. Skasgiris, R. Sima niūškis, D. Sibitytė, R. Bartėkaitė, Z. Lapinas ir V. Kerbelis. Dailininkas taip pat Montrealio — R. Bukauskas, talkinamas Ponios Bukauskienės. Filmuota senas lietuvių draugas latvis V. Skudra.

Filmavimas, kaip spėjama, užtruks visą mėnesį.

Filmo gamintojai interesuoti kad juos klausytų apie filmą, jo sukimą ir atsakys į visus klausimus, kuriuos galima siųsti laiškais adresu: Darna, 631 Witte Street West, Montreal, P. Q., Canada.

KŪRYBINIŲ SUGEBEJŲ MŪ APŽVALGA

padaryta Vilniuje Vingio parko estrados paviljone, kurią organizavo architektas A. Pūrys iš dalyvavusių aukštųjų ir vidurinių specialiųjų bei meno mokyklų eksponatų sudarytų paruošiant technškai moksleivius gyvenimui. Buvo išstatyta techninių ir meninių eksponatų, kuriuos patiekė Dailės institutas ir Kauno bei Telsių taikomosios dailės technika mai. Buvo daug tekstilinės dailės darbų — audinių, draperijų, kilimų, buitinių ir dekoratyvinių keramikos darbų.

Pirmą kartą suruoštoje šios rūšies parodoje, dėmesį atkreipė naujo Dailės instituto skyriaus studentų darbai, kurie tai komi mašinų, staklių, įvairių įrankių modeliavimui ir kt.

MIRĖ LIETUVOS GARBĖS KONSULAS OSLO

Liepos mėn. Oslo, Norvegijoje mirė Lietuvos garbės konsulas H. M. Hansen. E.

LIETUVAITĖ SLAVŲ KONGRESE SALZBURGE

Liepos 11 — 16 dd. Salzburge, Austrijoje vykusiam slavų istoriniame kongrese (paminėti 1.100 m. nuo brolių Krilo ir Metodijaus mirties) iš 23 valandų ir rytų Europos, JAV kraštų dalyvavo 257 atstovai. Vokietijos universitetus atstovavo lietuvaitė, Müncheno universiteto slavų katedros vyr. asistentė dr. Dainė Augustaitytė. E.

KOMPOZITORIUS V. BACEVIČIUS

gyvenęs Bridgeporte — New Yorko, išrado naują būdą užrašyti gaidas, kurį pavadino „Graphique“. Šis būdas leidžia kompozitoriui labai greitai užrašyti kūrybines mintis, o paskui galima tuos įrašymus paversti į paprastas gaidas. „Graphique“ būdas, kaip teigia V. Bacevičius, palengvina kompozitoriui kūrybą, nes gaidų rašymas fortepijono pagal ba, reikalaujamas daug laiko užfiksavimui, nutraukia kūrybinę mintį. Grafiškas būdas ne paprastai sutrumpina gaidų užrašymo procesą.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Vytautas Kavolis. ŽMOGAUS GENEZĖ. Psichologinė Vinco Kudirkos studija. Čikagos liet. literat. dr. jos leidyvų literatūros draugijos leidinys, 1739 So. Halstead Street, Chicago 8, Ill., USA. 88 puslapiai. Kaina 1 doleris.

Būdinant V. Kudirką, turinyje yra šie skyriai: 1. Moteris, 2. Tėvas Motiejus, 3. Auksioji kultūra, 4. Paslėptoji lietuvių galia, 5. Pozityvistų religija, 6. Mirties akivaizdė. Gale nurodyti šaltiniai.

Tai yra rimta ir gana taiklia V. Kavolio Dr. Vinco Kudirkos būdinimo studija, gražiai parašyta. Kas nori pažinti Lietuvos praeitį ir pirmąsias to prisikėlimo kovas bei jų strategiją, šį veikalą turi įsigyti.

AIDAI mr. 6., 1963 metų. Turinyje: L. Andriekus apie piešius Joną XXIII; S. Sužiedėlis — Karaliaus Mindaugo dilemos; V. Čičūnas — mūsų politinės vadovybės ir strategijos klausimu; P. Skardžius — Dievas ir Perkūnas; V. Jakubėnas aptaria lietuvių pastatytas operas Čikagoje, ir kt.

„MARGUTIS“ 1963 m. liepos mėnesio. Labai įdomus turinys ir iliustracijos.

ARMONINĖS KNYGA APIE BOLŠEVIKŲ „ROJŲ“

parašyta dr. A. Nasvyčio, išversta jau į 6 kalbas, bet 95% Amerikos knygynų nepriima jos platinti, nes Amerikos politika taip pasuktą, kad rusų ne erzintų... Daugumas knygynų akiai seka valdžios politiką.

MAJAKOVSKI PANAUDOJA JA KOMPROMAGANDAI

Lietuvos okupantas, nutylėdamas faktą, kad poetas Maja kovskis nusizūdė nepakeldamas bolševikino melo ir komunistinės propagandos, dabar nešiojasi su Majakovskiu per visą Lietuvą. Mat, Majakovskis naudoja ne Majakovskio kūrybą išskirti, ne teisybei išryškinti, bet propagandai vykdyti, grindžiant ją melu, nes tie sa nutylima.

Iš Montrealio kilęs tenoras Maurice Pearson matomas šeštadieniais per CBC iš Vancouverio.

LIETUVOS KANKLĖS — KANKLĖS FROM LITHUANIA

Tokių pavadinimų pasirodo kanklių muzikos plokštelė, kurią išleidžia Request Records, Inc., New Yorko.

Plokštelei išleisti iniciatyvos ėmėsi Vysk. M. Valančiaus Lituanistikos mokyklos Clevelande tėvų komitetas.

Kanklininkų grupė, suorganizuota ir vadovaujama Onos Mikulskienės, ypa pasiekusi toje srityje ypatingai didelę pažangą ir lietuviškos melodijos, kanklių orkestrui pritaikytos ir harmonizuotos muz. Alf. Mikulskio, plokštelėje skamba žaivingu melodingu.

Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos Kanklių Ansamblio jaunosios kanklininkės ne tik reprezentatyvia spalvota nuotrauka, bet ir žavia, melodinga lietuviška kanklių muzika, skleidžiama pasauli Lietuvos vardą.

Plokštelę galima užsisakyti siunčiant money order arba čekį sekančiu adresu: Tautinis Kanklių Ansamblis, 19700 Renwood Ave., Cleveland, Ohio, 44119. Kaina: Stereo — \$4.95, Hi-Fi \$3.95.

PRATESTA SĖKMINGAI VYKUSI LAISVOSIOS SPAUDOS PARODA

Birželio 26 d. Münchene, Laisvųjų Žurnalistų S-gos pastangomis surengtoji laisvosios spaudos paroda buvo tiek sėkminga, kad Bavarijos darbo ministerijos atstovams prašant ji buvo pratęsta iki liepos 18 d. Iš parodoje buvusių skyrių ypač kreipė dėmesį lietuviškas su 70 eksponatų lietuvių leidinių keturiuose pasaulio kontinentuose. Lietuviškam spaudos skyriui paruošti žymiai prisidėjo J. Kairys. E.

SOLISTĖ IR REŽISIERĖ

Solistė Vl. Mikšaitė sumanė įsigyti naują specialybę ir Leningrado konservatorijos režisūros skyriuje studijavo režisūrą. Baigusi kursą, debiutui pasirinko S. Prokofjevo operą „Meilė trims apelsinams“, parašytą pagal italų rašytojo K. Goci pjesę.

ATVYKO LIETUVIŲ IŠ LIETUVOS

Vak. vokiečių spauda paskelbė, kad liepos 20—21 dd. į pereinamąją Friedlando stovyklą ties Goettingenu atvyko šeši asmenys iš Lietuvos bei Klaipėdos krašto. Tuo pačiu metu dar atvyko 57 asmenys iš lenkų valdomų sričių.

TREJOS DEVIKVIOLIOS

VEDA DR. GUMBAS

PASKUTINĖ MINTIS

Žymusis Prancūzų revoliucijos veikėjas Dantonas (1759—1794) buvo nuteistas mirti.

Paskirtą valandą nuteistąjį nuvedė prie giljotinos. Laukdamas mirties, jis stovėjo tylus ir kažką galvojo.

Bausmės vykdytojas jį paklausė:

— Ką tu galvoji? Dantonas, matyt, nenugir do ir nieko neatsakė.

— Apie filosofinius dalykus? — vėl pasigirdo klausimas.

— Ką? — tarsi nubudo Dantonas. — Jūs man ką sakote?

— Aš klausiu, ar tu ir dabar galvoji apie filosofinius dalykus?

— O ne! — paneigė nuteistas.

— O apie ką?

— Aš galvoju, kad žodžio „nužudyti“ negalima pilnai išsmeigoti.

— ?!

— Sakysim, galima asmeigoti: „aš žudau“, „aš būsiu nužudytas“, bet negalima sa kyti — „aš esu nužudytas“.

Išeinantis svečias: „Labą nakt ir atleiskit, kad taip vėlai užsibuvau“.

Šeimininkas: „O, nesvarbu. Vistiek jau beveik laikas kel tis“.

Žmona: „Aš negaliu suprasti, Jonai, kodėl tu visuomet sėdi ant piano kėdės, kai mes tu rime svečių. Juk visi žino, kad tu negali skambinti“.

Vyras: „Visai teisingai, bet man čia sėdint ir niekas kitas negali savo gabumų parodyti.“

Jaunas vyras rašo savo dėdei į miestą teiraudamasis apie persikėlimo galimybes, „... ar būtų įmanoma padariai gyven ti mieste už \$15 per savaitę?“

„Tik padoriai“, atsakė dėdė.

Vedęs vyras: „Kaip tau patiko taip ilgai būti nevedu siam?“

Viengungis: „Labai papras ta. Kiekvieną kartą, kai aš žiūriu TV reklamą, sužinau, kad milijonai moterų turi mažakraujystę, turi suskirdusias rankas, yra nutukusios, nešioja protezus ir tt.“

liko. Kažkoks vaikas šūkavo miške; jo balso aidas skambėjo tarp plikų medžių ir sklaidėsi danguje, tarsi atsitrenkęs į nema tomą dangaus kupolą.

Jis pasuko atgal ir, išėjęs iš miško, pamatė ant kalno stovintį namą. Liko tik namas. Kiti sodybos pastatai jau buvo nugriuvę. Pirmą susmego klijojimas (ji sukūreno mal komą), paskui klėtis ir tvartas. Taip, liko tik namas, senas, pajudęs nuo lietaus, margu užlopytu stogu; baltos skiedros iš tolo atrodė kaip nukritusios paukščių plunksnos.

Aplėnęs namą, Kęstutis patraukė į vieškelį. Autobuso sustojimo vieta buvo prie kryžkelės. Jis žvilgtelėjo į skardinę lentą su tvarkaraščiu: netrukus turėjo ateiti autobusas.

Leidosi saulė. Pamiškėje gulė ilgi šešėliai; tyliai šlamė jo padžiūvę laukinės obelės lapai; kažkada joje buvo susisukęs lizdą balandis, o ant aštrių obelės šakų rudeniškai kabo davo maži obuoliukai; paliešti šalnos, jie būdavo ypač gardūs; vaikiai, eidami į mokyklą, prisipildavo jų pilnas kuprines. Ir dabar ant šakų kabojo keletas obuoliukų, kurie suvirpėdavo, pūstelėjus vėjui.

Autobusas sustojo. Kęstutis įlipo ir atsėdėjo prie lango. Priešais jį sėdėjęs jūrininkas atsigrėžė.

— Labas, — tarė jis. — nepažįsti?

Kęstutis pažvelgė į jį.

Matyti brožai. Bet kas jis toks? Kęstutis nepajėgė prisiminti; jis sutrikęs žiūrėjo į besišypsantį jūrininką. Jo atmin tis dirbo kaip motoras, tačiau joje neiškilo joiko prisiminimo.

— Gal nebepažinti, — užsigavęs sumurmėjo jūrininkas, paliesdamas kepurės snapelį.

Paulius, su kuriuo jis eidavo į mokyklą ir net metus sėdėjo vienam suole! Tai jis turėjo šitaip įprotį nuolat čiupinėti kepurę, kai ko nors susijaudindavo ar supykėdavo.

— Neprisiminiau iš karto, — tarė Kęstutis. — Tu smar kiai pasikeitęs.

Jūrininkas nusijuokė.

— Ir tu gerokai.

— Tur būt.

— Nesitikejai mane pamatyti su tokia uniforma?

— Tikrai kad ne.

— Jau penkeri metai kaip plaukioju. — Jo balse suskam bėjo pasididžiavimo gaidelė.

— Nemažai pasaulio pamatei?

— Žvejojau Baltijos jūroje, buvau Farerų salose, Atlan te, Kanadoje... Po mėnesio išplaukiau gaudyti sardinių prie Afrikos krantų.

— Oho, pavydžiu tau, — tarė Kęstutis.

— Tiesa, tu irgi norėjai būti jūrininku.

— Norėjau. Net iš namų buvau pabėgęs.

Bus daugiau.

TILTAS Į JŪRĄ

11.

Temsta. Pabėgėlių vilkstinė prarėtėjo; dabar slenka tik kariškas transportas; kai kuriose mašinose pasibaigia benzinas ir šoferiai palieka jas šalikėlyje. Pagaliau iš kiemo dingsta ir karininkai su automobiliais. Vieškeliu žlega tik tankiai; jie suka į laukus ir užima pozicijas atkalinėse, pakėlė į dangų pabūklų vamzdžius, kurie netrukus ima spaudyti ugnimi; nuo šūvio atitranskas tankas atkalinėje sujuda lyg lengvas žaisliukas. Paslėgęs trenksmas. Atrodo, kad plis ausų būgneliai.

Gulėdamas dauboje, jis girdi, kaip virš medžių viršūnių prašvilpia sviediniai. Kieme jau trata kulksosvaidžiai; vokiečiai šauda padegamosiomis kulkomis; medžių lapai šnara nuo kulku; tamsoje klaidžioja šviečiančios mirties linijos. Kažkur gūžiai kaukia šuo. Duslus sprogimas sukrečia žemę; tai vokiečiai susprogdino tiltą. Ir tada pamažu kaime viskas apimsta. Dangus vakaruose liepsnoja nuo gaisrų ir raketų, tarsi tenai vyktų koks paklaikęs fejerverkas.

Žemė tebebuvo tokia pat kaip vakar, bet diena išaušo jau kita. Vokiečių tankų atkalinėse nebematė; tenai gulėjo didelės tuščios šovinių gilzės, plaušinės amunicijos pintinės, tušti cigarečių pakeliai ir kareivių mėšlas.

Kaime — tylia. Vieškelis tuščias. Jokių pabėgėlių, jokių tankų. Atrodo, kad karas seniai pasibaigė; jį primena tik tuščios gilzės laukuose.

Tačiau visas kaimas kupinas įtempto laukimo. Kada pasirodys rusai? Kodėl jų niekur nematyti?

Tėvas vis laujau nervinasi; šita nežinia jam darosi tiesiog nepakeliamą; jis sėdi kambaryje, įsiklausydamas į kiekvieną iš lauko atsklandantį garsą. Ne, kareivių balsų negirdėti. Nie kas nešauda, niekas nerėkauja. Neužina mašinos. Slegianti tyluma. Kokia valdžia kaime? Dar nėra jokios valdžios...

Bet kas tenai? Kažkoks raitelis pasuka iš vieškelio ir šuoliais pasileidžia per laukus; jis lekia, palinkęs į priekį, plakdamas rimbu arkli, kuris greitai didėja artėdamas.

Minutė, dar keletas minučių. Raitelis čia pat. Jis atsi spindi išplėstose tėvo akių vyzdžiuose. Arklio kojos drabsto žemę; šalis, dusliai dunda kanopos.

Motina išeina į kiemą pasitikti raitelio, ant kurio nugaro šokinėja skersai užkabintas karabinas. Raitelis staiga stiprai įtempia pavądžius, ir apsisuptojęs arklys sustoja; nuo arklio kyla garas; jo šnervės virpa.

Raitelis su kailine papacha, atsmakta ant pakaušio. Jis

išsitiesia balne ir kažką surinka.

Motina papurto galvą.

Tada raitelis apgręžia arkli, suplaka rimbu, nušiuoliuoja per laukus ir vakarų pusę, įsuka į vieškelį ir dingsta dulkių debes.

* * *

Jis tarsi peržiūri kažkieno nufilmuotą savo vaikystės kroniką. Filmas pasibaigė. Dingo paskutinis kadras. Dabar jis vėl nebežiūrovas, bet pagrindinis filmo herojus, ir gyvenimas fiksuoją kiekvieną jo žingsnį, kol pasibaigą jam skirta juosta. Vaikystė prarasta. Ko tu dairaisi į ją? Ko rankioji sudužusio žaisliuko šukes? Argi aš jas rankioju? Ne, jos tik tai guli mano kely, žibėdamos lyg rastos lašai žoleje, ir aš nedriestu jų sutrypti. Aš sutryptau pats save; iš manęs nieko nebeliktų. Ženk atsargiai! Pažvelk į upę; ji teka ta pačia vaga, kaip prieš dvidešimt metų, šniokšdama per pilkus akmenis. Pageltę pakrantės lapai kranta į ją, ir srovė neša juos tolyn. Kokia moteris ten, anapus upės, skalbia baltinius? Jos veidas man tarsi pažįstamas; reikia pažvelgti į ją iš arčiau. Taip, taip, iš arčiau. Moters rankos pamėlusios nuo šalto upės vandens. O dvi mergaitės? Jos vaikai? Veidas toks pažįstamas, ir balsas girdėtas. Nejaugi tai ji?.. Nejaugi Zita, kuri dainuodavo anapus upės, kurią aš buvau vaikystėje išmylejęs? Aš neklustu. Ji pakėlė galvą nuo skalbinių ir nustebus žiūri į mane. Nepažįsta mane. Nieko nuostabaus. Aš ją taip pat vos pažinau. O dabar? Greičiau pasišalink iš čia. Eik toliau ir nesikalbėk. Būty kvaila jai priminti vaikystę. Ji skalbia vyro marškinius. Netrukdyk jai. Tu svetimas čia.

Jis nužingsniavo paupiu, bet iš paskos jį dar ilgai vijosi kultūvės taušėjimas: tak-tak-tak! O gal tai kala genys rudenėjanti miške? Kiek lapų! Kiek lapų! Koks svaigus jų kvapas, ir kažkodėl jis primena mirtį.

Virš miško sklاندė vanagas, įieskodamas grobio. Pro medžių kamienus sravo pablyškiosios saulės spinduliai. Kai kur matėsi grybų, kurie kyšojo tarp drėgnų lapų. Kažkas su traskėjo miške: kiškis, pakeltas jo, nustrikėjo į tankmę. Tėvas medžiodavo šitame miškelyje; čia buvo daug kiškių. Šuns skalijimas vis artėja, artėja... Tėvas sustoja ir laukia. Kai skynime pasirodo kiškis, jis akimirksniu prisitaiko ir iššauja; miško ramybę sudrebina kurtus šūvis. Jis bėga atnešti negyvo kiškio, kuris dar truputį virpa. Jis didžiuojasi taikliu tėvo šūviu, bet jam gaila kiškio. Vanagas sklando mėlyname danguje, stebėdamas kaip tėvas deda kiškį į kuprinę; kuprinė krašte atsiranda raudona kraujo dėmė, kiek mažesnė už jurgino žiedą.

Miškas smarkiai išretintas; visur matėsi šviesūs nupjautų ažuolų kelmiai; šalimais gulėjo nukapotų medžių šakos. Žolė buvo nutrypta ir pribyrėjusi pjuvenų. Iš ažuolyno ne kas be-

MOKSLAS IR TECHNIKA

„ELEKTRO - -DERMATOMAS“

Taip pavadintas naujas ru munų plastinės chirurgijos aparatas. Per pastaruosius 15 —20 metų odos perkėlimo me todai labai plačiai paplito. Lai ku kreipiantis į chirurgą, tūks tančiams apdegusių žmonių iš gelbstimos gyvybės ir tt.

„Elektrodermatomas“ —Bu karešto plastinės chirurgijos klinikos gydytojo dr. Stefano Dorobantu išradimas. Juo gali ma nuimti 0,1—0,6 mm storio odos juostas ir jas persodinti ant sužeistų arba nudegintų kūno vietų.

Nauju prietaisu, skirtingai nuo iki šiol naudojamų aparātų, galima nuimti odą labai ti kslų formų ir lygiais kraštais, kas ypač svarbu estetiniams odos perkėlimui.

GEOLOGUI J. DALINKE VIČIUI 70 M. AMŽIAUS

Birželio 15 d. Lietuvoje pa žymėtos įžymaus mokslininko, kalnų pramonės inžinieriaus geologo Juozo Dalinkevičiaus 70 gimimo metinės. Jis gimęs 1893 m. Ukmergės aps. Pa mušio km. Sukaktuvininko nuopelnai ypač dideli Lietuvos geologijos mokslui. Jis aukš tuosius mokslus išėjo Petrapily je ir Kaune 1930). J. Dalinke vičiui mineralogijos ir geologi jos mokslų daktaro laipsnis su teiktas 1933 m. Grazo univer sitete, Austrijoje. Mokslo dar bą Lietuvoje J. Dalinkevičius pradėjo 1925 m. Jis yra para šęs daugiau kaip 85 mokslinius darbus ir straipsnius iš įvairių geologijos sričių, iš astronomi jos. Ypač svarbūs jo darbai Lietuvos ir Pabaltijo regioninei geologijai. Jis yra ir eilės ge ologinių žemėlapių autorius.

Visa suakutvininko moksl i nė karjera vyko laisvosios Lie tuvos laikais — 1925 m. jis bu vo laborantu gamtos muzėju je, o 1939 m. jau Vilniaus uni versiteto e. o. profesorius. Šiuo metu Lietuvoje atliekant giliausiais gręžiniais parentus geologinius tyrimus, juose da lyvauja per 150 Dalinkevi čiaus mokinių. Prof. dr. J. Da linkevičius minėjo ir 45 peda goginio darbo metus. Šiuo me tu Vilniaus universiteto Gam tos mokslų fakultete jis vado vauja Geologijos katedrai. E.

BAROKAMERA KLINIKOJE

Smarkiai krintant atmosfe ros slėgimui, išsiplečia žmo gaus kraujo indai. Šio reiškinio pagrindu inž. V. Kravčenko sukonstravo aparatą, kuris da bar bandomas Maskvos klini kose. Įrengimas panaudoja mas gydyti ligoms, susijusios su arterijų siaurėjimu.

Skaudanti ranka arba koja yra idedama į aparatą kame rą. Joje staiga mažinamas ir di dinamas slėgimas. Po kelių to kių seansų medžiagų apykai tos procesai galūnėse pagerėja, kraujo indai atgauna pra rastą elastingumą, kraujo apy taka atsislato.

Inžinierius kuria dar vieną aparatą, kuris labiausiai, tur būt, sudomins vyrus. Naujasis prietaisas keis oro slėgimą gal vos paviršiuje. O tai, kaip ži noma, pakelia kraujo apytaką, atstato plaukų šaknų mitybą ir tuo pačiu pagerina plaukų augimą.

AUGALAI IŠLAIKO —217 TEMPERATŲRĄ

Yra žinoma, kad augalai, juos užšaldžius, nyksta. Ta čiau naujaisi bandymai paro dē, kad tokie augalai, kaip ber žas ir juodieji serbentai, yra ypatingai atsparūs žemose tem peratūrose. Tai išaiškino tary binis mokslininkas akademikas Tumanovas. Jis beržo bei juo dujų serbentų šakas padėjo į žemos temperatūros kamerą. Pradžioje laipsniškai buvo pa siekta —40⁰ temperatūra. Ša koms pripratus prie tempe ratūros, jos buvo panardintos į skystą azotą, po to į skystą vandenilį, kuriame buvo išla kytos net 2 valandas, esant —217⁰ temperatūrai, ir vėl per keltos į skystą azotą. Sugrąži nus šakas į normalias tempera tūras sąlygas, jos dygo nor maliai. Pasirodė, kad labai svarbų sudaryti tokias sąlygas, kad augalai galėtų augti laips niškai, o ne staiga. Šakos, iš karto patekusios į —14,5⁰ tem peratūrą, tuoju sunykdyto.

DIZIAUSIA SAVO RŪSIŠ UŽTVANKA

Manicouagan — tai senas in denų vardas, kas reikštų „dide lis gėrimui puodelis“ — ir tai vie na didžiųjų Quebeco upių, įte kanti į St. Lawrence prie Baie Comeau, apie 360 mylių į šiau

SUDBURY, ONTARIO

PENKIŲ VASARVIEČIŲ VIETOVĖ

prie French River krantų, atro do, šią vasarą turės rekordinį lankytojų ir svečių skaičių, ne tik iš Kanados, bet ir JAV.

Šiame, tikrai gražiam gam tos kampelyje, ant įlankos kra ntų, aukštų pušų pavėsyje iš rikiuoti vasarnamiai: A. M. Juozapavičių, J. N. Paulaičių, P. J. Gabrėnų, St. A. Krivickų ir P. M. Venskevičių, daugelį ir iš tolimesnių vietovių vylio ja ramiai praleisti vasaros atos togas, ar bent pasisvečiuoti sa vaičiai.

Šią vasarą St. Krivickas nu sipirko didelį laivo motorą ir laive įrengė vairus, o vasarna myje šaldytuvus. Ant Juoza pavičius pirkto „metalinį žirgą“ — naują „Monarch“ mašiną, kad savaitgalio sulaukęs, kuo greičiausiai galėtų atsirasti va sarvietėje. Vasarvietės grožis, lietuviškas penkių vasarnamių sugrupavimas, tikrai primena gražų tėvynės kampelį, apau gusį pušimis, priedo, iš vienos pusės plaunamą skaidrių Fren ch River bangų, o toliau už tverta istorinio akmenyno sie na, tik dar trūksta... lietuviš ko vasarvietės pavadinimo— vardo.

● Danguolė Remeikytė, the Royal Conservatory of Music egzaminuose, kurie įvyko Ma rymount College — Sudbury, Ont., piano VI klasėje išlaikė pirmąją ir su pirmo laipsnio pagyrimu. Danguolė yra pasi žymėjusi moksle, muzikoje, dainavime ir meniniuose paren gimuose. Šiaip, kiekvienus mo kslu metus baigia labai aukš tais pažymiais.

● Irena Glizickaitė, Western Ontario Conservatory of Mu sic egzaminuose, kurie įvyko Marymount College, Ont., pia

rės rytus nuo Montrealio. Taip buvo pavadinta senais laikais pačių Montagnais, šiaurės Que beko indėnų giminės, dēlo, kad ilgoji kaskadų serija su u pėtakių gyvenamomis vietomis arba giliomis šalto vandens įla nkomis buvo jų branginama dėl gėrimo.

Upės didelės galimybės ug dant hidro-elektros jėgas suda ro didelio intereso ir moder niais laikais. Išnaudoti tas vi sas atsargas augančiai provincij os pramonei, Hydro-Quebeck pradėjo keturių užtvankų sta tybą, kiekvieną kaip unikumą jėgos pajungimo istorijoj. Prie Manic Two prie vieno šono du sprogimai neseniai pakeitė upės vagą taip, kad užtvanka galėjo būti statoma sausame upės dugne. (CS)

no V klasėje išlaikė su pagyri mu. Pereitą vasarą, jaunimo stovykloje French River, už ra šinį „Mūsų stovykla“ gavo pir mąją premiją.

● Audronei Albrechtienėi, lie pos 21 d., pp. Jasiūnų namuo se, Viktorijos Jasiūnienės rū pesčiu suruoštos didelės prieš „gandrinės“ pagerbtuvės. Da lyvavo labai daug kolonijos moterų, įteikta gražių dovanų. ● „Medžiotojų ir žvejų“ klu bo valdyba liepos 21 d. Petro ir Povilo Jutelių vasarvietėje prie French River suruošė sa vo nariams ir svečiams didelę gegužinę. Dalyviai gražioje vasarvietės aplinkumoje pra leido sekmadienio popietę se kant „Medžiotojų ir žvejų“ klubo tradicijas — žvejojimą, sportą, konkursus ir kt. Loteri joje premijas laimėjo: Valys Bružas, Antanas Gatautis ir Jo nas Čebatorius. Stilingo plauki mo meną demonstravo Stasys Venskevičius ir Zita Griškony tė.

SOVIETAJ APKEKINO „PENKTĄJĄ KOLONĄ“

Sovietų paskelbtame atvira me partijos laiške Pekinui dau giau dėmesio sukėlė sovietų teiginiai apie kinų „5-ją kolo ną“, apie jų Vakaruose ir Ry tuose veikiančias „antiparti nes grupes. Tokios prieš kom. partiją nusistatę grupės esančios JAV-se, Brazil joje, Italijoje, Belgijoje, Aus tralijoje ir Indijoje. Visos jos remiamos Pekino. Belgijoje to kia grupė esanti jau pašalinta iš partijos. JAV-se ji pavadin ta „Kūju ir plienų“, esanti kairiai oportunistinės krypties ir varanti ardomąjį darbą. Tie atskilėliai skaldomąjį darbą varą Australijoje ir kitur. Da bar sovietai teigia, kad tie visi „renegatai“ gauną propagan dinę kinų spaudos paramą — jų straipsniai pasirodą kinų laikraščiuose bei žurnaluose. Dėl kinų laikysenos, esą, tur i naudos ir 4-jo Internacinalo trockininkai. Maskva dabar klausia: „Ar reikia stebėtis, kad imperialistinė propaganda dabar džiaugiasi dėl tokių ki nų draugų veiksmų? Neatsitikt inai buržuazinė spauda vėl pa žymi krizės reiškinius tarptau tiniame komunistiniame judėj i me“. E.

— Mokslininkai teigia, kad Kanados dirbtinis satelitas Alo uette, peržengęs 4,000 apsisu kimų aplink Žemę, atsituosęs apie 400,000 pranešimų, visą laiką gerai veikė, suksis ap link Žemę apie 2,000 metų.

FILMO MENAS

PRIZAI IR DIPLOMAI

Pasibaigė dvi savaites tru kęs tarptautinis kino konkur sas. Į trečiojo tarptautinio Ma skvos kino festivalio prizus pretendavo 33 meniniai ir ke liasdešimt trumpametražinių filmų. Maskvos kiño meno fo rumo delegatai ir svečiai buvo kinematografininkai iš 63 pa saulio šalių. Liepos 21 d. Kre mliaus Suvažiavimų rūmuose festivalis buvo uždarytas.

Didysis festivalio prizas pa skirtas režisieriaus Federiko Felinio (Italija) filmui „Aštuo ni su puse“ — už įžymų kūry binį režisūros darbą, kuriame jis išreiškia vidinę menininko kovą, įsiektant tiesos.

Aukso prizai paskirti fil mams „Mirties vardas — En gelchen“ (Čekoslovakija), „Kozara“ (Jugoslavija), „Su gadinta mergaitė“ (Japonija). Ypač pažymėtina vaidinusių šiam filme pagrindinių vaidme nių artistės Masakos Izumi vai dyba.

Sidabro prizus laimėjo fil mai „Tuščias reisas“ (TSRS), „Juodi sparnai“ (Lenkija), „Pasakojimai traukinyje“ (Vengrija).

Sidabro prizas už režisūrą paskirtas Frankui Bajerui (fil mas „Nuogas tarp vilkų“ — VDR).

Sidabro prizą už geriausią vyrų vaidmenį laimėjo aktor. Stivas Makvinis (filmas „Didy sis pabėgimas“ — JAV).

Sidabro prizų už geriausią moters vaidmenį apdovanota artistė Suhitra Sen (filmas „Santuokos ratas“ — Indija).

Už jaunosios kinematografi jos laimėjimus paskirtas sidab ro prizas filmui „Ty Hau“ — Vietnamas. Ypač pažymėta ar tistės Ča Žang vaidyba.

Trumpametražinių filmų žiuri paskirstė premijas taip: Trečiojo tarptautinio kino festivalio Maskvoje aukso pri zas paskirtas filmui „Daina apie geležį“ (Vengrija).

Sidabro prizai paskirti fil mams „Vienų kautynių istori ja“ (Kubos respublika), „Ko vas — balandis“ (TSRS).

Sidabro prizą už geriausią multiplikacinį filmą laimėjo „Automanija 2000“ (Didžioji Britanija).

Specialiais žiuri diplomais pažymėti filmai „Vilties šven tė“ (Bulgarija), „Žiedpumpu riai“ (Japonija), „Kristas He gedušičius“ (Jugoslavija), „Ką pasėsi, tą ir pjausi“ (VD R), „Pažadėtoji žemė“ (Tan ganika).

FREUD

Universal - International fil mų gamintojai, John Huston vadovaujant, neseniai baigė fil mą „Freud“. Tai nėra Sigmun d Freud, austrų psichiatro ir psichologo, biografija, o tik penkerių jo gyvenimo metų vaizdas. Filme rodomas laiko tarpis maždaug nuo 1885-tų iki 1890-tų metų, kai šis moks lininkas atliko daugelį tyrimų su ligoniais ir išvedė lyg ir sa vo teoriją bei atradimų sinte zę. Filme užgriebiamas kiek ir asmeninis mokslininko gyveni mas, jo santykiai su tėvais, su žmonėmis bei jų santykių pa sekmes jo psichikoje, bet pla čiau pavaizduojami kai kurie Freudio pacientai, jų psichinio nenormalumo priežastys ir jų išgydymas hipnoze, ar šiaip lemtingųjų paciento atminimų, pakenkusių jų psichei, panaiki nimu. Fillmas labai įdomus, ži noma, tik suaugusiems.

LITERATŲRĄ VEIKIAN CIOS UŽSIENIO DIVERSIJOS

Lietuvių rašytojų kūrybą vertindamas („Lit. ir Menas“, 20 nr.) raš. Jonas Dovydaitis nusiskundė lietuviškos novelės kūrėjais. Esą, įdomus siužetas beveik išnykęs, retai rasi aštrius susidūrimus. Pasakojimo dina mikai, fabulai neskiriama dė mesio. Padrikos sentencijos esančios pasemtos iš abstrak čių apmąstymų. E.

— Statistikos biuras prane ša, kad Kanadoje mažėja alko holizmas: 100,000 gyventojų 1960 metais buvo 2,190 alko holių, o vėliau jų skaičius nu krito iki 2,170.

AR GOMULKOS REŽIMUI TEKS GRIEBTIS POLICINIŲ PRIEMONIŲ?

Lenkijoje paskelbus parti nio vadovo Gomulkos kalbą apie laukiamus varžtus lenkų menininkams, dabar Vakaruo se klausama: ar partijos spren dimai padaryti Maskvai spau džiant ir kaip nauji suvaržy mai atsilieps krašto atečiai bei gyventojų nuotaikoms?

— Per Vilniaus radiją lie pos 3 d. buvo pagirti lietuvių dirbančių plakato srityje, dar bai. Knygų iliustracijų srity la biau iškeliama Jurkūno, Kuz minkio, Makūnaitės pavardeš Makūnaitė, esą, vykusiai ilius travusi neseniai pasirodžiusi liaudies pasakų rinkinį „Gulbė karaliaus patį“.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm. t.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884

SHELL SERVICE STATION

SAV. SAM PUKTERIS
5415 BALANGER, ROSEMOUNT.
(ties 44 Ave.)
Tel. 721-3146
Reguliuojami: motorai, taisomi: stabdžiai, sankabos ir kt.
Amerikoniški ir europietiški automobiliai.

SIUNTINIAI LIETUVON

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.
Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems
garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS
geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir
moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų.
Ateikite ir išitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.
PRIIMAME UŽSAKYMUS
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
CH. KAUFMANAS
Buv. Lietuvos pilietis — Audinių fabriko Litex Kaune
vedėjas, kalbąs laisvai lietuviškai.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS
2750 Ontario ST. E.,
(ties Hogan Str.)
TEL. LA 2-2372.
ILGAMETĖ PATIRTIS

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Ištaigos VI 2-1427.
Namų 366 - 9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeluoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.
... 6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

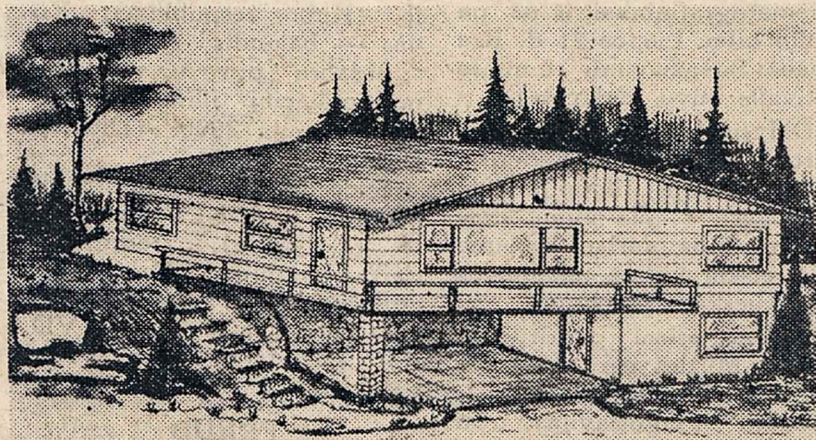
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Ideali vieta Jūsų vasarnamiui!

TIK 43 MYLIOS NUO MONTREAL

Domain Lake Solar Development

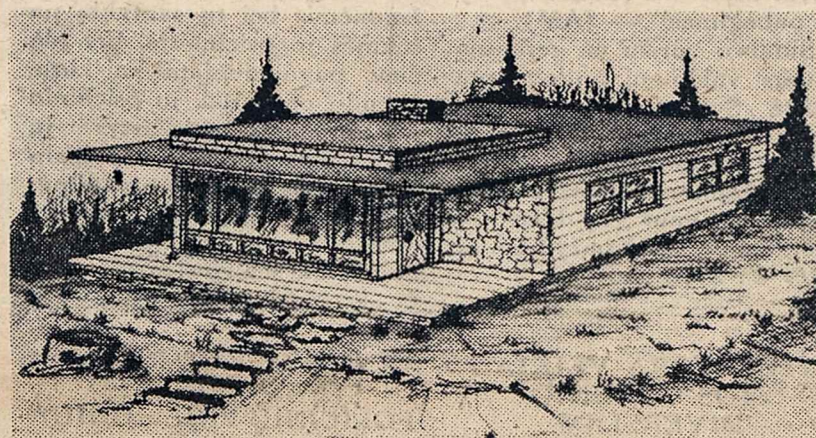

Maloniai kviečia savaitgaliais

Jus atsilankyti

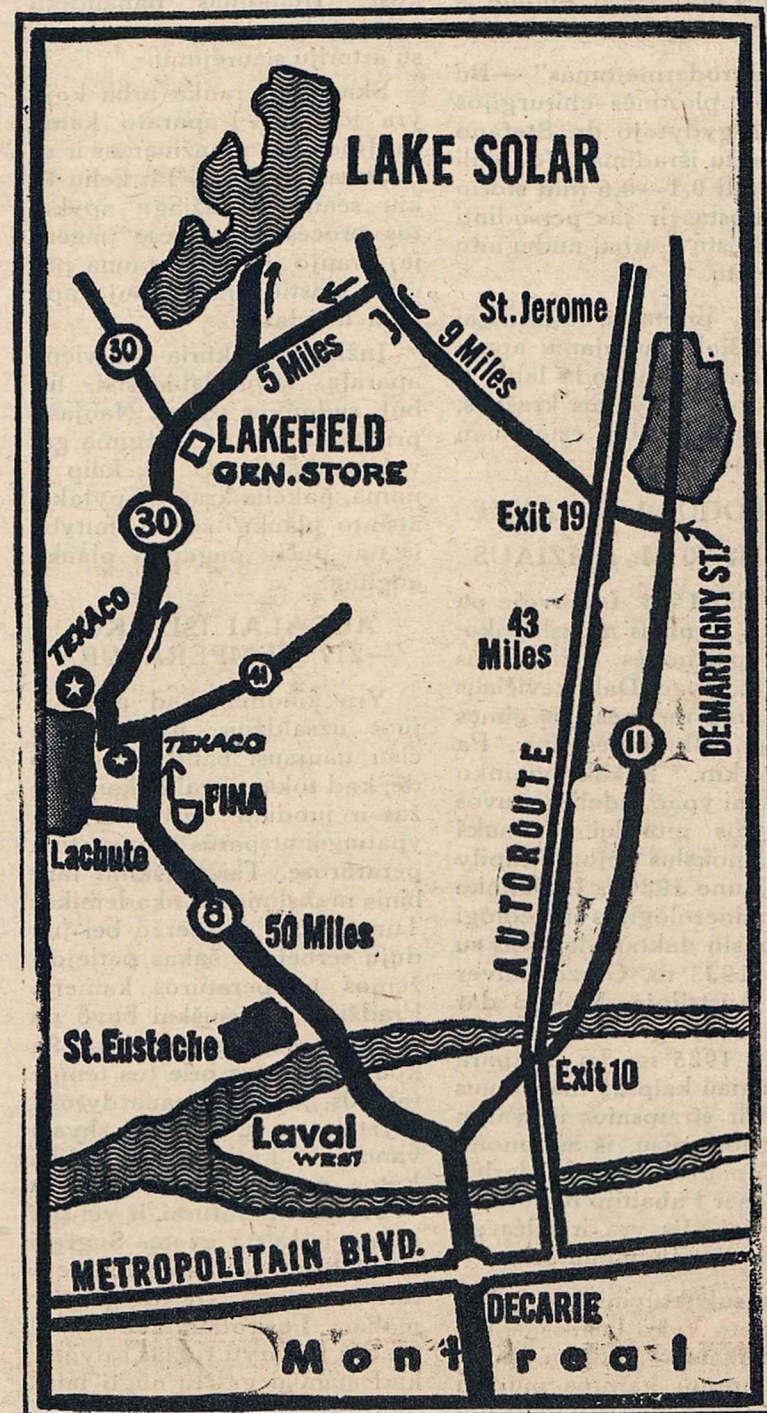
AGENTAS
ROMAS VERBYLA

Vakaraais telefonas:
727-8601 arba VI.4-9254

- 600 AKRŲ KLEVŲ IR EGLIŲ ROMANTIŠKOS ŽEMĖS.
- 2,400,000 KV. PĖDŲ PRIVATAUS EŽERO.
- SKLYPŲ SAVININKAMS REZERVUOTAS ... PAPLŪDIMIS.
- VIETA PUIKIUOSE LAURENTIAN KALNUOSE IR TIK VALANDA KELIO NUO MONTREALIO.
- 20 ARCHITEKTO PLANUOTŲ MODELIŲ PASIRINKIMAS.
- STATYKITE PATYS AR MES SU MALONUMU PASTATYSIME.
- ĮMOKĖJIMAS TIK 10%. LIKUTIS 5 METAMS IŠSIMOKĖJIMUI.
- MODELIŲ KAINOS TIK NUO 1775.00 DOL.
- 150 PAEŽERĖS SKLYPŲ NUO \$1200.
- PUIKŲ MIŠKO SKLYPAI NUO \$ 400.
- ELEKTRA IR TELEFONAS.
- TENISO AIKSTĖ.
- DIDŽIAUSIAS BASEINAS LAURENTIAN SRITY.
- GERAS ŽUVAVIMAS, UPĖTAKAI (TROUT).
- KASDIENINIS MAISTO PRISTATYMAS.
- PUIKUS SMĖLIO PLIAŽAS.

LAKEFIELD, QUE.

BENDRUOMENĖS PROB...

Atkelta iš 3-čio psl.

nes, kad jos organizavimo pagrindas nebuvo tvirtas ir tikras. Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pagrindu turėjo būti viena iš seniausių lietuvių organizacijų Brazilijoje — Lietu-

vių Sąjunga Brazilijoje, kurios nuosavybėje ir globoje yra dar trys (kadaise buvo net penki) stambūs lietuviškų mokyklų pastatai-rūmai, įgyti dar prieš paskutinį pasaulinį karą. Pradžioje Lietuvių Sąjunga Brazilijoje ir buvo sudaryta ne iš atskirų asmenų, bet lietuviškų

organizacijų, mokyklų bei jų tėvų komitetų. Tik vėliau, jau karo metu, buvo pakeisti jos įstatai taip, kad organizacija būtų sudaroma iš atskirų narių, o ne organizacijų.

Tie minimi lietuviški pastatai, kurių vertė šiandien siekia apie 100 milijonų kruzeirų, buvo pastatyti Nepriklausomos Lietuvos parama ir vietos lietuvių aukomis. Jų pagrindinis tikslas buvo užlaikyti lietuvišką mokyklą bei tarnauti lietuviškam kultūriniam ir visuomeniškam veikimui. Deja, Lietuvių S-gos Brazilijoje vado vybėn patekus žmonėms atstūmusiems daugumą geros valios lietuvių, tikrų patriotų iš jos eilių, per keletą pastarųjų metų organizacija atsidūrė nuoslopime. Neveikia nė viena lietuviška mokykla, nedaroma jokių parengimų, nėra jokios lietuviškos veiklos ir vienas iš didžiausių ir gražiausių pastatų — Dr. V. Kudirkos rūmai išnuomotai svetimauciams, kur dar bar veikia japonų mokykla! Pusedykiai išnuomotai lietuviški rūmai neduoda pajamų net reikalingiausiems remontui ir jų stovis yra apverktinai padėty. Kada Lietuvių Bendruomenės vada bandė tuos rūmus iš L. S-gos išnuomotai lietuviškos kultūros reikalingam, jai S-gos pirmininko J. Čiuvinso buvo atsakyta, kad tokia organizacija (bendruomenė) neegzistuoja janti.

ATEITIES PERSPEKTYVOS

Čia kyla klausimas ar Brazilijos Lietuvių Bendruomenės žlugimas jau yra visiškai ir galutinis? Ar yra vilčių ateityje jį atstatyti ir atgaivinti ant tvirtesnių ir tikresnių pagrindų?

Atsakymas į tuos klausimus yra trumpas. Visa tai priklauso nuo pačių geros valios lietuvių, nuo jų pasiryžimo ir pasiaukojimo tikram ir našiam darbui. Per kelis L. B-nės veiklos metus praktika ir gyvenimas parodė, kurie žmonės ejo nuoširdžiai dirbti ir kurie iš jų jėškojo tikrai garbės, asmeniškų ambicijų ir intrygų. Gyveni-

mo praktikos pamokyti, nuo širdies ir geri lietuviai, manau, dabar galės geriau atskirti grūdus nuo pelų. Tokiu būdu, prie gerų norų Brazilijos Lietuvių B-nės atgaivinimas yra įmanomas ir galimas, jei tik visi susipratę lietuviai patirio tai stovs vieningan darban.

Lietuvių S-gos Brazilijoje vado dovybė, nugalėjusi ir apleidusi visus organizacijos reikalus, bandė jos valdomą turta per duoti kunigams jėzuitams, kad išsigelbėtų nuo gėdos ir lietuvių kolonijos paniekos. Tačiau tas sumanymas sukėlė didelį pasipriešinimą ne tik daugumos susipratusių lietuvių, bet ir pačios S-gos narių tarpe. Da bar S-gos vadovybė pradeda jau trauktis atgal ir atrodo, kad jos dienos suskaičytos. Nors S-ga narių turi nedaug, bet joje dar yra nemaža gerų, padorių ir susipratusių lietuvių, kurie, reikia tikėtis, mokės apsaugoti gyvybinius organizacijos ir bendrai lietuvių išieivų reikalus. O tas kaip tik bus naudinga visai lietuviškai kultūrinei veiklai, ir, ypač, ateičiai, Brazilijos Lietuvių atgaivintai B-nei. Tikime, kad po apsiniaukusių ir niūrių dienų Brazilijos lietuviams dar prašvies graži saulutė, jie taip pat galės dar daug nuveikti savo išieivijos bei visos lietuvių Tautos ir Nepriklausomos, laisvos Lietuvos naudai ir garbei. S. Paulo, 1963. VII. 25 d.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-to puslapio.

no „Sovietskij Sport“? Taip, tik antgalviu ir puslapių skaičiumi. Šiaip, jokio skirtumo nėra, nes pav. birželio mėn. 29 d. Nr. 152 sportui skiria pusę puslapio, o likusieji trys su puse psl. paskirti... N. Chruščiovo kalbai.

Po Vokietijos futbolo Bundesligos įsteigimo, buv. pietinės, šiaurinės, v. Berlyno pietvakar. ir šiaur. lygos panaikintos, įsteigiant jų vietoje t. vad. regionaligen - rajonines lygas, kuriose pirmenybės jau prasidėjo rugpjūčio 3-4 d.d.

Amerikos kariuomenės pagelba (ji pristato įvairias mašinas) didinamas stadionas FC Kaiserlautern komandos.

Stockholmo karališkosios operos direktorium pakvietas buv. Švedijos Futbolo S-gos gen. sekretorius, 1958 m. pasaulio pirmenybių „spiritus movens“ ir dabartinis FIFA narys H. Bergerus.

Daviso taurės rungtynėse Meksiko nugalėjo Kanadą, D. Britaniją — Ispaniją 4:1 ir Švediją — P. Afriką 5:0.

Naują Kanados rekordą šuolyje su kartim atsiekė Watson, iššokdamas 4,88 m.

D. Chromauskytė A. V. par. choras sveikina, pažadėjęs jai istoti choristų eiles. Pradedant naują darbo sezoną, choras mielai kviečia jauniuką, ypač vyrus prisidėti. Laukiame naujų balsų savo grupėje.

A. CHAČATURIANAS VILNIUJE

Kaukazietis modernus kompozitorius A. Chačaturianas lankėsi Vilniuje, nes baletas „Spartakas“. Kompozitorius su staitytoju, V. Grivicku, aptarė naują baletų redakciją.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Siuntiniai pristatomi per 3 — savaites.

JANIQUE TRADING CO. LTD.

835 Queen St. W., Toronto. Tel. EM 4-4025.

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Įvairūs siuntiniai

Iš Kanados:

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

paprastu ir Jūsų sudarytus ir apdraus siunčiame oro paštu tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskevičienė.
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALŪZA.

HAMILTON

IVAIRI KRONIKA

— Ponai Rimkevičiai apdo vanoti antru sūnum ir jaučia si laimingi. Linkime visai šei mai gražiausios ateities.

— Liepos 27 d., jaunimo džiaugsmui išsivajota vasaros stovykla prasidėjo. Bendro mis jėgomis suorganizuotas transportas mašinų neturin tiems nuvežti. Ačiū visiems, kas šią problemą išspėsti pa dėjo.

— „L.N.“ valdybai, spren džiant paskutines namų staty bos problemas, linkime sėk mės ir kviečiame spaudai duo ti rimtesnės informacijos, pa grįstais faktais.

— Didysis Hamiltono: „The Steel Comp. of Canada L. T. D.“ savo turimą plotą prie ežero nuolat didina. Milži niška pompa pastatyta toli eže re, pompuoja smėlį į pakra ščius, kur yra numatyta didelį plotą ežero užpildyti. Kur 1950 m. dar buvo klampi ežero da lis, dabar jau stovi milžiniški pastatai, su moderniškomis ma šinomis. Pakol pramonė ple čiasi, atrodo, didesnės krizės nenumatoma.

— Liepos pabaigoje ir Ha miltonas pajuto vasarą. Kurį laiką pabuvus temperatūrai apie 90 l., fabrikuose jaučiama

didesnis nuovargis ypač dir bant popietinėj pamainoj, kas yra skaitoma blogiausia pamai na vasaros metu.

— Praeitieji dviem hamiltono niečiam (ne lietuviams), nusi pirkus naują namuką, vėliau buvo pareikalauta sumokėti virš 2,000 dol. už sklypą. Pasi teiravus dėl tokios apgavystės pas advokatą, buvo paaiškin ta, kad pirkimo sutartyje skly pas visai nepamirštas. Pinigai buvo oficialiai išreikalauti. Ne mokantiems gerai anglų kal bos, reikėtų būti atsargiems.

— Perkant prekes, ypač di džiosiose krautuvėse, patartina apmokėjimo kvitus laikyti be nt du metus. Pasitaiko, kad per klaidą ar sąmoningai pirkė jui prisiunčiama papildomų są skaitų ir neturint pateisinamų kvitų, reikia apmokėti. V. P.

AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

Nr. 4

Skautų stovyklavietės įren gimui aukoto: 30 dol. J. Svi las, po 25 dol.: P. Bulkė, po 10 dol.: P. Stosius (jau da vės anksčiau 25 dol.), po 5 dol.: A. Šilinskas, K. Dervai tis, po 4 dol.: P. Kalvaitis, po 2 dol.: S. Raupėnas, Z. Pulia nauskas, K. Butkus. Aukavu siems nuoširdus ačiū. V. P.

TAUPOK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgančių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Lietuviai veikia visur

Anglija.

JONINIŲ LAUŽAS

Joninių laužas Sodyboje tampa tradicija. Šiais metais Jonų, jaunų ir vyresnių, buvo visų penketukas. Tad ir laužas buvo didelis ir smagus.

Laužą sukvėrė ir jam vado vavo S. Nenortas su savo jau nais padėjėjais. Jonų grupė or ganizavo dainas ir alutį. Po nios pasirodė su gražiais ažuolų lapų vainikais. Toli miškais nuaidėjo lietuviškos dainos garsai, o laužo liepsnos nušvie tē dangų, primindamos nakti gones ir paparčio žiedus...

Kadangi Sodyboje tuo me tu atostogavo nemaža Bičiulių ir gausus rochdaliečių būrys, tai ir šiaip įvairių pramogų ne truko. Žuvų pobūviai, įvairios suaktyv, vardinės ir gimtadi niai beveik kasdien davė pro gos visiems suėiti draugėn, pa miršti kasdienis rūpesčius, pa būti su savaisiais tarp savųjų.

LIETUVIAI AKTORIAI IŠ AMERIKOS

New Yorko lietuvių aktorių grupė, vykstanti su gastrolė mis į Europą, rugpjūčio 16—18 dd. žada sustoti Anglijoje ir parodyti savo „šiuipini“ Lo ndono ir provincijos lietu viams.

NOTTINGHAMO JAUNIMO PASIRODYMAS

Londono Sporto ir Sociali nio Klubu salė prigūžėjo sausa kimšai tautiečių. Visus traukė pasiklausyti ir pasižiūrėti, ką Nottinghamo lietuviškasis jau nimėlis gali. Tokia naujiena, kokių reta Londone.

Vakarą pradėdamas žodį tarė PLB DB pirm. J. Alkis. O programoje grupė mergai čių sudainavo. Tautinių šokių buvo progos pasižiūrėti bent

5. Daugiau individualiuose pa sirodymuose baletu numerį su šoko J. Vainoriūtė, baletu nu merį duetu C. Richardson ir J. Vainoriūtė, duetu I. Stul gienė ir E. Vainorienė sudai navo. N. Vainoriūtė paskambi no pianu Schuberto valsą.

Programa baigta daina Leis kit į tėvynę.

Šiai gerai paruoštai gražaus ir gražiais tautiniais drabužiais išspuošusiai jaunimėlio grupei vadovauja V. Gasperienė ir E. Vainorienė.

TARYBOS POSĖDIS

DBLS Taryba, posėdžiavu si birželio 1 d. Londone, išrin ko Dr. S. Kuzminską Tarybos pirmininku ir J. Bendorių — sekretorium.

Taryba aptarė S-gos veiklą ir priėmė eilę pasiūlymų orga nizacijos veiklai suaktyvinti.

Australija.

INŽINIERIŲ SUVAŽIAVI MAS AUSTRALIJOJE

Australijos Radijo ir Elek tronikos inžinierių suvažiavi mas įvyko gegužės pabaigoje Melbourne, kuriame dalyvavo apie 600 minėtų sričių inžinie rių. Suvažiavime paskaitininkų tarpe buvo ir mūsiškis lietuvis inžinierius Zigmas Budrikis, da bar dėstąs Perth universitete, skaitęs suvažiavime paskaitą te ma „On the Channel Capaci ty of the human Sense of Vi sion“, kur savais tyrimais rėm damasis nagrinėjo žmogaus akies regėjimo pajėgumą T.V. požiūriu. Iš pranešimo aiškė ja, kad ryšinis kanalas gali per duoti 50 kartų daugiau vaizdi nės medžiagos, negu žmogaus akis įstengia priimti. Dabarti nē TV sistema reikalinga toli mesnių tyrimų gerinant tele vizijos kokybę.

DAINŲ DIENA MELBOURNE

Melbourne Kew Town Ha il, Melbourne Lietuvių Dainos Sambūris suorganizavo šau nų metinį dainos ir šokių koncer tą. Jame dalyvavo ir Geelon go Lietuvių choras bei naujai atsikūrusi Melbourne Lietuvių Tautinių Šokių Grupė, vado

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

UŽTEMIMAI

Liepos mėn. 20 d. įvykęs saulės užtemimas, kuris vieti nio dienraščio, „Sault Star“, žiniomis buvo geriau matomas kaip daugelyje kitų Kanados vietų, tęsėsi ilgiau kaip vieną valandą. Apie pusę šeštos val. po pietų Mėnulis buvo apden gęs 90% visos Saulės, bet vi sos saulės uždengti nesugebė jo... Tuo pačiu laiku pakilo stiprokas vėjas ir net nustojo čilubėti paukščiai — kažkas išpūdingo ir nepamirštino, lyg kad prieš pasaulio pabaigą, tuo labiau, kad šiame šimtni tyje nieko panašaus jau nebe pamatysime.

Mūsų miesto Saulės užtemi mo stebėtojai buvo pakanka mai atsargūs ir ligi šiol nesigir dėjo, kad kieno nors akys bū ty nukentėjusios.

Kas liečia mūsų mažą, lietu vių koloniją, tai mes turime ir kitokių „užtemimų“. Bet kaip Mėnulis nesugebėjo užtemdyti Saulės, taip ir niekam nepa vyks užtemdyti palyginamai ra maus mūsų tautiečių gyvenim o...

KITOS NAUJIENOS

Nežiūrėdamas vasaros karš čių lietuviškas gandras aplan kė tautiečio Kazio Slyžio šei mą ir paliko jau antrą iš eilės sūnų.

Tautietis K. Slyžys turi la bai gerą darbą pačiame nau jausiame ir moderniausiame Algoma plieno fabriko skyriu je, augina gražią šeimą, o da bar jau rengiasi persikelti gy venti į baigiamą statytį rytinė je miesto dalyje naują, erdvų ir puikiai įrengtą namą.

vaujama A. Karazijienės. Po melbourniškų dainininkų, išsi rikaviu scenoje Geelongo Lie tuvių Choras, vadovaujamas M. Kymanto, padainuodamas keturias J. Gaubo ir vieną An drulio dainas.

Po pertraukos antroji progra mos dalyje pasirodė Melbourne Tautinių Šokių Grupė. Tenka pasidžiaugti, kad šokėjai išpil dē šokius gyvai ir su įsijauti mu bei miklumu. Vadovė A. Karazijienė atliko didelį dar bą, atgaivindama Melbourne tautinių šokių grupę, kuri per tokį trumpą laiką sugebėjo pa daryti didelę pažangą ir su laisvumu scenoje pasirodyti.

N. Zelandija.

GRAŽIAI PAMINĖTA

Gražioj Liston salėje susirin ko beveik visa nedidelė lietu vių kolonija (turime galvoj tuos, kurie lankė lietuvių minė jimus, paskaitas, pobūvius, nes yra „patriotingu“ tautiečių, ku riems lietuviški reikalai nerū pi...). Aucklando apyl. pirm. Liutikas pabrėžė Motinos Die nos svarbą ir tylos minutė bu vo pagerbta atsisotjant minų sios motinos, taip pat kentėju sios ir kenčiančios už savo tė vynę.

Priešais susirinkusius ant ža lumynais papuošto stalo buvo pastatytas St. Motuzo (gyv. Vokietijoje) pjautystas me džio kryžius, o šalia paveiks las — Madona su Kūdikieliu. Buvo paskaita ir meninė da lis.

Po minėjimo valdybos pir mininkas pasveikino valdybos vardu baigusius universitetą: A. Čibulskį — chemiją, R. Tar vydą — geologiją (tebetišia studijas mokslo laipsniui gau ti) ir G. Procutą — filosofiją.

PLEČIASI LOS ANGELES LIET. PARAPIJA

Žmonių skaičiui didėjant, automobilių statymo klausis mas prie mūsų bažnyčios tapo viena svarbiausių problemų.

Tačiau ši problema buvo lai mingai išspręsta. Los Angeles šv. Kazimiero parapija pada rė vėl didelę pažangą, įsigyda ma naują nuosavybę, esančią šalia mūsų salės, kitoje alėjos pusėje.

Taip pat išspręstas ir mokyk los žaidimų aikštės klausimas. Dabar mūsų jaunimas turės er dvį ir gražią aikštę.

Žinome, kad kiekvienas pro gresas kaštuoja pinigų, — šios nuosavybės įsigijimas parapi

Netoli nuo K. Slyžių, taip pat rytinėje miesto dalyje, sta tosi naują gražų namą tautie čiai J. Okmanai, kurie sekda mi daugelio mūsų kitų tautie čių pavyzdžiu palieka plieno fabriko dūmais paskendusią vakarinę miesto dalį ir keliasi į rytus. Ta pačia proga reikty paminėti kad vienas tautiečių Okmanų sūnus ilgokai tarnau ja mieste provincijos policijo je, o pats jauniausias sūnus Si gitas sėkmingai mokosi vieno je aukštesnėje miesto mokyk loje.

Birželio pradžioje į mūsų miestą iš Anglijos atvyko tau tietis Antanas Rutkauskas. Nors mieste yra nemažas be darbių skaičius, bet po savai tės laiko naujakurs jau dirbo Fondation Co. of Canada, o šiuo laiku A. Rutkauskas jau yra užpirkęs nuosavus namus ir laukia iš Anglijos atvykstant šeimos.

Tautiečiui A. Rutkauskui darbą padėjo surasti ilgalaikis mūsų kolonijos gyventojas An tanas Balčiūnas, kuris jau se nokai dirba „foremanu“ viršpa minėtoje Foundation Co. A. Balčiūnas yra panašiai pagel bėjęs visai eilei tautiečių.

Panašiu būdu reikale savo tautiečiams dažnai padeda ir sėkmingas mūsų miesto rango vas Viktoras Staškūnas, gražu ir pagirtina, kada prasimušę ir pajėgūs mūty tautiečiai nepa miršta ir pirmoje eilėje pade da saviems, o tai kasdieninia me gyvenime nemažiau rei škia, kaip bendruomeninė veik la ar aukos.

Korespondentas.

jai atsiėjo apie 40,000 dol. Iki šių metų rugsėjo 1, kaip imo kėjimo garantiją, mums reikia sukelti 12,500 dol., o likusioji dalis bus pervesama mūsų para pijos paskolos sąskaiton.

Todėl šiuo savo laišku šau kiuos į visus lietuvių: nuošir džiai prašydamas šiame svar biame reikale man padėti ir šią reikalingą sumą iki nustaty to laiko sukelti.

Klebonas.

MOKYKLOS STATYBA

eina pirmny. Esame tikri, kad šių mokslo metų pradžia visa bus baigta. Mūsų jaunimas tu rės tikrai puikias patalpas. Ma lonu pastebėti, kad šiais me tais ir lituanistinės klasės bei vaikų darželis turės atskiras pa talpas.

— Dail. V. Jonynas, New York, su žmona buvo atvykę į Los Angeles atostogų ir bu vo sustoję pas savo pažista mus pp. Dovydaičius.

Vokietija.

STUDIJŲ SAVAITĖ VOKIETIJOJE — RUGPJŪČIO 7—14 DD.

10-ji Studijų Savaitė įvyks rugpjūčio 7—14 dd. Koenigs winter (prie Bonnos). Ją ruo šia Vokietijoje veikiančios or ganizacijos: Ateitininkų Sen draugij bei Studentų sąjun gos, Europos Lietuvių fronto bičiuliai, Evangelikų Jaunimo ratelio nariai, Lietuvių Studen tų sąjunga, Vyr. Skautų - Ska učių rajonai. Savaitę globoja Vokietijos PLB Kr. Valdyba. Šiais metais Savaitėje daly vaus ir Baltų dr-jos lietuvių-vokiečių sekcijos nariai.

Bendroji Studijų savaitės te ma — „Tauta tėvynėje ir sve tur“. Jos rėmuose numatytos paskaitos šių prelegentų: kun. dr. A. Baltinio, V. Banaičio, dr. K. J. Čeginsko, prof. dr. J. Ereto, kun. R. Krasausko, dr. J. Lingio, kun. dr. S. Ma tulio, V. Natkaus, R. Spalio ir kun. dr. J. Vaišnoros. Apie Baltų Dr-ją kalbės A. Gruen baum.

Be Studijų Savaitės dar bus paminėtos Mindaugo mirties, 1863 m. sukilimo ir V. Myko laičio - Putino 70 m. sukaktis, bus „trijų generacijų pokal bis“, pranešimai apie lietuvių bės padėtį Amerikoje ir Lie tuvoje, Tėlynės Valandėlė ir kt. Bus sol. P. Bičkienės iš Či kagos koncertas ir Baltų dr-jos ruošiamas lietuviškosios gra fikos paroda. Studijų Savaitės moderatorius — prof. A. Ma ceina. E.

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Rugsjūčio mėn. 11 die ną Čikagoje prasideda Ameri kos „atviras“ turnyras.

Lošimas vyks Belmonto vie š buty ir pasibaigs rugsjūčio m. 23 dieną. Viso bus sulosta 13 ratų. Pirmas prizas bus nema žesnis kaip 1000 dolerių. Tarp kitų įžymių šachmatininkų da lyvaus taip pat ir Jugoslavijos didmeisteris Gligorič.

— Tradicinis matčas tarp Šiaurinės ir Pietinės Kaliforni jos pasibaigė 20:19 „Pietų“ naudai. Buvo lošiama ant 39 lentų.

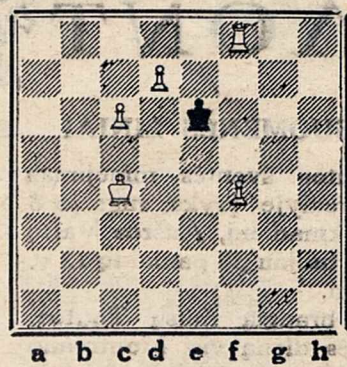
Pirmoje lentoje meisteris W. Addison, lošdamas už Pie tinę Kaliforniją, suremizavo su latviu V. Zemitis.

— Vokiečių didmeisteris Lothar Schmid davė simulta ną Garmische prieš amerikonių karinį personalą. Didmeisteris laimėjo 39 partijas, pralaimė jo dvi ir padarė vieną remizą.

— Massachusetts valstybės pirmenybėse pirmą ir antrą vietą pasidalino meisteris John Curdo ir Dr. Jacques Costeli, surinkę po 5 taškus iš galimų

6. Trečią vietą užėmė Arthur Freeman su 4 taškais.
— Glasgow nugalėjo Edin burgh rezultatu 7:0.

Problema Nr. 34

Matas per du ėjimus

SPRENDIMAS

Problema Nr. 33

(G. Pant, Toronto, 1963)

1. Žb4 ab 2 Va6X
1... c3+ 2 Žd5X
1... V:a7 2 Vc6X
1... Vf5 2 Vc6X
1... Vh3 2 Vc6X
1... kitaip 2 Vc2X

KAS YRA BIBLIOGRAFIJA

Atkelta iš 2-ro psl.

ti leidiniai nuo pirmosios lietu viškos knygos pasirodymo (1547) ligi 1910 metų. Viso 8229 bibliografinės pozicijos. Išspausdintas 1924 — 1939 m. laikotarpyje. Šis Biržiškos vei kalas yra pagrindinis raktas į lietuviškosios raštijos lobyną. Kaip nežinodamas telefono numerio, be telefonų knygos ir geriausio savo bičiulio didmies tyje neprisišauksi, taip be Bir žiškios „Lietuvių bibliografi jos“ neprieisi nė prie vieno no rimo literatūros šaltinio. Tokia yra šio veikalo reikšmė. (Biržiška turėjo sudaręs ir 1911 — 1927 metų laikotarpio bibliografiją, bet Antrojo Pa saulinio karo metu šis rankraš tis sudegė).

2. Kaip buvo uždrausta ir atkovota lietuvių spauda, 1929.

3. Lietuvių knygų augimo etapai, 1930.

4. Lietuviškų knygų istorija, 1930.

5. Kryžiuočių kelias į Lietu vą XIV amžiuje, 1930.

6. Nežinomi senieji lietuvi ški tekstai, 1931.

7. Iš mūsų laikraščių praei ties, 1932.

8. Lietuviškieji slapyvar džiai ir slapyvardės, 1942-3.

9. Rašytojų kalendorius, 1946.

10. Abraham Kulvietis (an glų kalba), 1947.

11. Martin Mažvydas und seine Mitarbeiter (vokiečių kalba), 1948.

12. Vyskupo M. Valančiaus bibliografijos bruožai, 1952.

13. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I d., 1953.

14. Senųjų lietuviškų knygų istorija, II d., 1954.

15. Lietuvių bibliografijos istorija (nebaigta spausdinti), 1954.

16. Aleksandrynas (nebaig tas spausdinti). Jame sudėtos visų lietuvių rašytojų (nuo se niausiu laikų) biografijos ir bibliografijos.

Šalia mokslinių veikalų rašy mo, Biržiška labai daug yra dirbęs periodinėje ir neperiodi nėje spaudoje 1906 m. pradė jės rašyti „Lietuvos Ūkinin ke“, su tuo darbu nesiskyrė vi są laiką. Buvo 38 žymesnių laikraščių bei žurnalų bendra darbiu, o daugelio jų ir redak toriumi. Bet stambiausias šios srities jo darbas buvo redaga vimas „Lietuviškosios Enciklo pedijos“. Jos leidimą nuo IX tomo užėję bolševikai nutrau kė, o Biržiška turėjo apleisti Lietuvą.

Amerikoje V. Biržiška pa dėjo Juozui Kapočiui iš naujo suorganizuoti „Lietuvių enci klopedijos“ leidimą ir ligi IV tomo buvo vyriausiu jos redak toriumi.

V. Biržiška gimė 1884 m. gruodžio 2 d. Vieksniuose, Šiaulių apskr. 1895—1903 m.

MARIJAMPOLEŠ MARIJO NŲ GIMNAZIJOS MOKY TOJŲ IR MOKINIŲ SUVAŽIAVIMAS

PLB Seimo, įvykstančio š. m. rugp. 31 — rugs. 2 d. d., proga šaukiamas buv. Marijo nų gimnazijos mokytojų ir mo kinių subuvimas Toronte, Ka nadoje.

Dėl neturėjimo adresų as meniški pakvietimai niekam nebus siuntinėjami. Dėl to vi si prašomi sekti spaudą ir vieni kitus informuoti. Atvykimas pageidaujamas su šeimomis.

Be aktyvaus dalyvavimo sei mo kultūrinuose ir kitokiuo se parengimuose, suvažiavusie ji turės ir savo programėlę.

JAV ir Kanadoje apytikriai priskaičiuota apie 55 gimnazi jos auklėtiniai ir 4 mokytojai. Taigi subuvime turėtų daly vauti 100 žmonių ir daugiau.

Kviečiami visi, išsisklaidžiu sieji po platųjį pasaulį.

Iš anksto prašoma registruo tis pas p. J. R. Simanavičių, 974 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Inf.

PADEKA

A. M. Juozapavičiams ir St. A. Krivickams už leidimą pa sinaudoti atostogų laikų jų gražiomis vasarvietėmis prie French River sirdingiausia pa dėka.

A. E. Pajedos, Chicago, Ill.
J. A. Kručai, Sudbury, Ont.

Šiaulių gimn., vėliau Petrap ilio universitetė, kur studijavo gamtos, o vėliau teisės moks lus, kartu lankydamas ir etno grafijos paskaitas. Susipažinęs su Petrapilio viešosios bibliotē kos vedėju S. Baltramaičiu, išitraukė ir bibliografijos dar bą, su kuriuo nesiskyrė visą gy venimą.

Vytauto Didžiojo universite to bibliografijos, lietuvių kny gos istorijos profesorius ir to universiteto bibliotekos direk torius. Iš 40 knygų tą bibliotē ką 1923 — 1940 m. laikotar pyje Biržiška išaugino ligi 300 tūkstančių tomų.

Kaip bibliografas ir biblio tekininkas, V. Biržiška buvo žinomas visame Pabaltyje. Jis buvo vienas iš pirmininkų Pa baltijo bibliotekininkų kongre suose Rygoje, Taline ir Kau ne. Už nuopelnus bibliografi jos ir bibliotekininkystės moks lui Vytauto Didžiojo universi tetas 1939 m. suteikė Biržiškai garbės daktaro laipsnį.

— Inž. Eg. Neries Radve nio ir Stud. Vidos Mikuckytės vestuvės įvyks rugsėjo 7, 9:30 val. ryto, šv. Kazimiero bažny čioje, Los Angeles.

— Pranas Keršis, elektroni kos specialistas, padidino ir praplėtė savo televizorių, radi jų ir Hi-Fi fonografų krautu vę bei su modernino taisymo dirbtuvę.

JUOZAS AUDENAS
Economistas
Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

1963 M. RUGPJŪČIO MĖN. 11 D., PP. SKRUBIŲ ŪKYJE, POINT FORTUNE, L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA RENGIA

Tradicinę Gegužinę

PROGRAMOJE:

Prizinis šaudymas.
Turtinga loterija.

Šauni muzika.
Premijuojami žaidimai.
Lengvų gaivinantių gėrimų bufetas:
Priede visi gražios Ottawa upės malonumai.

VISOS IR VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATSLANKYTI Rengėjai.
Praėjusį sekmadienį buvo lietus, tai gegužinė atkelta į šį sekmadienį.

MONTREAL

VISUOMENĖS ŽINIAI BANKO „LITO“ REIKALAI

Tautos šventės minėjimas Montrealyje įvyks rugsėjo 8 d., sekmadienį, Aušros Vartų salėje tuojau po pamaldų 12 v. 30 min.

Tą brangią mūsų Tautos šventės dieną visi Montrealio lietuviai maloniai kviečiami atlikti tautinę pareigą, ir minėti me kuo skaitlingiausiu dalyvauti.

Tai dienos skirtose, iškilminiose pamaldose visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

Minėjimo programa bus paskelbta sekančiuose šio laikraščio numeriuose.

Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumas.

SKUBIAI REIKALINGOS MAŠINOS

skaučių ir skautų nuvežimui į jubiliejinę stovyklą prie Cape Cod, Mass.

Iš Montrealio reikėtų išvažiuoti rugsėjo 16-tos dienos vakare arba rugsėjo 17-tos rytą.

Taip pat prašomi atsilepti ir tie, kurie galėtų parvežti rugsėjo 1 d.

Už kelionę bus apmokama. Tikimės, kad atsirastų pakankamas skaičius geradarių ir ne reikės palikti norinčių stovyklauti namuose.

Prašome skambinti: J. Piečiui, RA 5-3482 arba V. Žižiui DO 6-9094.

ATOSTOGOS DAR PAČIA ME ĮKARŠTYJE

Vieni atostogautojai atvyks į Montrealį, pasižinti jo grožybių, ir Montrealiu daugumą mas susidomi ir susižavi; kiti aplanko pažįstamus ir traukia į Laurynijos kalnus, kur susiranda vėsenos poilsio vietas, šių metų vasaros karščiams reikalingas ir naudingas. O montrealiečiai daugumoje išsiti tai savo, tai bičiulių vasarvietėse, kurių gausu Montrealio artimoje ir tolimose apylinkėse. Daugelis išvyksta į JAV prie Atlanto, ar toliau — į Floridą ar Kaliforniją.

● **Pilka Stasys**, dalyvaujantis „Aukso žašies“ filmavime, pažadėjo parašyti apie filmo sukimą išpūdžių. Dėkojame už tai p. Pilka.

● **Montrealis** bus pastatytas didžiulis stadionas, talpinąs iki 80,000 žiūrovų, kaštuosias apie 21 mil. dol. Pie IX ir Sherbrooke gatvių kampe.

● **Paskutiniam** Montrealio Dominion simfonijos koncerte prie Chalet salės rugsėjo 13 d., diriguojant dr. A. Brott, su listais dalyvauja sopranas Y. Delude ir baritonas R. Savoie.

● **Inž. Bulota** su šeima atostogų išvyko į Meksiką.

● **K. Gudžiūno** šeima išvyko į Bostono apylinkes, ta pačia proga parsivežti dukters Niolės, kuri praleido atostogas Putname.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m.

šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

„Lito“ Aušros Vartų parapiškus, ryšium su ved. D. Jurkauskos atostogomis, vakarais bus uždarytas šią ir kitą savaitę (iki rugsėjo 17 d.). Dienomis ir sekmadieniais veiks įprastomis valandomis. Rosemount skyrius taip pat veiks nustatytais valandomis.

„Lito“ apyvarta šiemet labai gyva. Smarkiai didėja ir depozitų sąskaitų skaičius. Ba lansas rugsėjo 1 d. buvo \$ 805,000. Per liepos mėnesį gauta \$99,000, paskolų išdota \$ 35,700. Narių 806.

Naujais „Lito“ nariais įstojo: Arūnas Mockus, June McNeil, Antanas Saladzius, Simas Pukteris, Querino Fratarcange li, Rusolf Prichoda, Audronė Jonelytė ir Jurgis Suševičius.

Primename „Lito“ narius, kad asmeninėms paskoloms pareikšimus reikia paduoti vieną savaitę, o nekilnojamojo turto paskoloms šešias savaites prieš pinigų gavimo datą. Užsirašyti į paskolų gavimo eilę patarti na iš anksto.

Kredito Unijai, kaip „Litas“, narių skaičius JAV ir Kanadoje nuo 1950 m. padvigubėjo. Šiuo metu 14,01% visų Kanados gyventojų priklauso kredito unijoms, o JAV tik 6,61. Skaičiais 1962 m. Kanadoje kredito unijos turėjo 2,884,100 narių, o JAV — 13,795,906. Santaupos kredito unijose Kanadoje 1962 m. buvo 1,7 bilijono dol., o JAV — 7,1 bilijono dolerių.

Daugumas kredito unijų yra mažos: Kanadoje 57,6% kredito unijų turėjo mažiau kaip \$100,000 ir tik 11,9% daugiau kaip 500,000 dol. Taigi, „Litas“ su \$800,000 kapitalu, priklauso jau prie didesniųjų kredito unijų grupės. Iš viso Kanadoje yra 4638 kredito unijos, o JAV — 21,032, taigi beveik 26,000 kredito unijų visame kontinente. Tada labai gražūs skaičiai, vaizdžiai parodant kredito unijų gajumą ir nepaprastą jų augimą. Pr. R. E.

● **J. Ažubalis**, šv. Jono Kr. parapiškos klebono brolis, su Ona Vaičiulyte sukūrė šeimos židinį. Juos sujungė klebonas kun. P. Ažubalis. Linkime sau lėto šeimos gyvenimo.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6 1570

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Klebonas T. Kazimieras Pečys, S. J., išvyko atostogų dviem savaitėm. Pavaduotoju lieka vikaras L. Zaremba.

B. Džiaugienė savo šeimos vardu dėkoja visiems, kurie taip gražiai ir skaitlingai dalyvavo mylimo vyro laidotuvėse.

Praėjusį sekmadienį suaukoto \$242.50.

PP. GAURIŲ VASARVIETĖJE

prie St. Donat, dabar vasaroja ar vasaroja: pianistė S. Levickienė, pp. Rugienis šeima iš Detroito, Mich., E. Kardelienė, E. Kudžmaitė, p. Kongelienė, K. O. Pluškoniai iš Filadelfijos ir kt.

● D. Jurkus, „Lito“ banko direktorius, su Ponia išvyko atostogų.

● J. Vilimas, turįs atsakingas pareigas Oshawoje, atostogų atvyko pas tėvus į Golden Lake vasarvietę.

● Puškorius šeima iš Clevelando, svečiavosi Montrealyje pas pp. Capučius, Golden Lake vasarvietėje.

● I. ir Ch. Ambrasai leidžia atostogų laiką J. A. V-se.

● G. Alinauskas turėjęs nesunkią operaciją Gen. Hospital Verdune, su visa savo šeima baigia atostogų laiką savo vasarvietėje Palangoje.

● Iš Vasingtono praėjusią savaitę lankė Dr. D. Krivickas su Ponia, o ši savaitgalį — pp. Tautvilai, viešėję pas pp. Adomaičius.

● Pp. Adomaičiai atostogas praleido Cape Cod, pakeliui, žinoma, aplankę savo gausias gimines Bostone: pp. Andriusius, pp. Vileniskius ir kt.

● Europon išskrido inž. V. Šipelis ir A. Gražys. Jie turi penkių savaitių maršrutą per visą Europą ir aplankys beveik visas laisvas Europos valstybes.

● Pp. Viliušiai sugrįžo iš atostogų, kurias praleido Cape Cod, kaip ir daugelis montrealiečių, p. Kapočiaus vasarvietėje.

● Br. Dikienienė, iš Čikagos, vieši pas seserį, pp. Grybaičių šeimoje ir vasaroja Laurynijos kalnuose.

● Adv. Dr. S. Daukša su šeima atostogas leidžia Ocean City, N. J. poatlantiko kurorte, kur atostogavo ir pp. Smilgevičiai.

● Pp. Kačergiai drauge su daugeliu montrealiečių, atostogauja Cape Cod, p. Kapočiaus vasarvietėje.

ALLIANCE REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mirtgyčiai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844

P. Rudinskas HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Antras parapijos piknikas paskirtas rugpjūčio paskutinį sekmadienį, rugpjūčio 25 d.

Palaidotas Jonas Ragaišis, 38 metų, penktadienį, rugpjūčio 2 dieną.

Šeštadienį Stasio Kalinausko sutuoktuvės su mlle Rauchon.

Klebonas kun. dr. F. Jucevičius sugręžo iš atostogų ir jau klebonauja.

KLUBO PIRMININKAS JUOZAS DŽIAUGYS,

mirė liepos 28 d. po pietų ligo, sulaukęs 54 metų amžiaus, pakirstas sunkios ligos. Velionis buvo atsidedęs DLK Vytuto Klubui, kuriuo rūpino si iki paskutinės savo gyvenimo valandos. Sunkiai sirgdamas ir vos pajėgdamas judėti, vis nurykdavo Kluban pasiūlytą, kaip vyksta darbas, tvarka ir tt. Bendorios nuomonės laikomas kairiojo sparno žmogumi, jis ir reikalus žiūrėjo realiai, objektyviai ir rūpinosi, kad Klubas kiltų. Ne be jo pastangų klubas po ilgų svarstymų nupirko šalia esantį sklypą, kuris leidžia Klubą padidinti, praplėsti ir, kas svarbiausia, pastatyti didelę salę, kokios ligšiol lietuvių kolonija neturi. Šis J. Džiaugio nuopelnas Klubui labai didelis ir vertingas. Džiaugio Klubui pirmininkavimu metu vyko jo pastangomis įgyvendinimas, kreipiant visą veiklą Klubui naudai. Ši J. Džiaugio sąmoninga taktika atnešė žymių Klubui vaisių.

J. Džiaugys palaidotas per AV bažnyčią, kuri buvo pilna žmonių. Trys kunigai, K. Pečkys, J. Bobinas ir L. Zaremba, laikė mišias, kun. J. Bobinui laikant prie didžiojo altoriaus. Mišioms giedojo sekstetas.

AV Klebonas T. K. Pečkys vedęs laidojimo tvarką, atsišveikino žodį pakvietė pasakyti kun. J. Bobiną, su kuriuo velionis artimai draugavo. Ku

MALONŲ VASAROTOJAI,

Pranešame, kad (OSTERVILLE, MANOR INC. atidaroma birželio 24 d.

Adresas: WEST BAY ROAD, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Tel. GARDEN 8-6991.

Savininko J. KAPOČIAUS namų adresas:

25 Barrington Rd.,

Dorchester 24, Mass.

Tel. 282-2759.

Mūsų vasarvietę geriausia atestuota pas mus jau vasarą svečiai: kas jau vieną kartą pas mus atostogavo, tas lieka nuolatiniu MANOR vasarotoju.

Maloniai prašome kambarių užsakymus siųsti kaip galima anksčiau, kad mes galėtume patenkinti kiekvieno pageidavimus.

Laukiame Jūsų užsakymų ir esame pasiruošę Jus maloniai priimti.

Jūsų J. Kapočius.

TAISAU IR DAŽAU LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAI DA.

Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827. Santaupos apdraustos vienu milijonu dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dvigubą sumą. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamojo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve; sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.

Vakarais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

TORONTO

ATIDARYTA BENDRA TORONTO IR HAMILTONO SKAUTŲ STOVYKLA

Šeštadienį, rugpjūčio 3 d. iškilmingai atidaryta skautų stovykla Fox Lake.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo Lietuvos konsulas J. Žmuidzinas, PLB Valdybos pirm. dr. J. Sungaila ir daugelis žmonių. Atidarymo pamaldas laikė Kanados Kunigų vienybės pirmininkas kan. dr. J. Tadarauškas. Po pamaldų sekė pašventinimas, o po to įvyri programa: oficialioji dalis, žaidynės, eisenos ir tt.

Labai gaila, kad skautai tarp pusryčių nesutaria: stovykla galėjo būti kur nors apie vidurį kelio tarp Montrealio ir Toronto. Ji tokiu atveju galėjo būti daug daugiau imponantiška ir prieinama didesniai skautų skaičiui.

SUSEKTAS NARKOTIKŲ PARDAVIMO CENTRAS

Toronto policija susekė ir suėmė narkotikų pardavimų centrą, kuris skirstė narkotikus Toronto, Montrealui ir kitoms vietovėms. Suimta 10 narkotikų pirklių.

Narkotikų pardavėjų centre rasta narkotikų už pusę milijono dolerių. Laukiama naujų suėmimų.

nig J. Bobinas pasakė, kad velionis laidojamas su visomis katalikiškomis apeigomis, nes jis atliko visus bažnyčios reikalavimus.

Velioni į kapus palydėjo ilga mašinų vilkstinė, gal ilgesnė kaip kilometrą. Ant kapo sudėta daugybė vainikų. Atsišveikino žodį tarė Klubo vicepirmininkas Pr. Paukštaitis, atsišveikindamas valdybos, direktorių ir visų klubiečių vardus.

Po laidotuvių Klubas, pagerbdamas velionio atmintį, su rūsio puikiais pietus, kuriuose dalyvavo apie 300 žmonių. Pietų metu kalbėjo Klubo vicepirmininkas Pr. Paukštaitis, kun. J. Bobinas, J. Lesevičius ir J. Kardelis, vertinę velionį kaip gerą ir darbštų klubo pirmininką ir pareiškė šeimai bei giminei užuojautą.

● **Dikienienė** Marija su dukra Živilė ir sūnum Jonu atostogauja Laurynijos vasarvietėje, kai vyras, akt. A. Dikinis, visą laiką dalyvauja „Aukštinės žašies“ filmavime.

● **A. Ambrozaitis**, AV vargonininkas ir Radio simfoninio orkestro dalyvis su šeima atostogauja Wasagoje, Ont.

● **Ekskursija**, Kanados lietuvių, pasiekusi Vilnių, po 4 dienas viešnagės, dar nežinojo, ar jos dalyviai bus leista aplankyti savo tėviškę. Rašoma, kad Ratomskis būvęs daug švelnesnis ir supratingesnis vadovas, kaip Kapočius, kuris esąs nepaprastai bolševikiškai biurokratiškas.

● **Išskrido Europon** ir panelės Manstavičiūtė ir Atraiytė, kur išbus apie mėnesį laiko.

PARDUODAMAS DE LUXE TRIPLEKSAS

6½, 4 ir 4 kambarių

Pie IX tarp Rosomont ir Bellchasse.

Moderniškai įrengtas rūsys.

Teirautis: Tel.: 729-9031.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

P. Adamonis — RA 2-4735

P. Jasutis — LA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

ROYAL — GLOBE LONDON — LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės

1962 m. apyvarta Kanadoje \$ 36,422,125

Gaisras — automobilių — nelaimės

Jas atstovauja 9-tus metus

ADAMONIS INSURANCE AGENCY

3907 Rosemont Blvd.

Tel.: 722 2472

Lite s-tos No. D-752.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)

(i rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

T. Paulius Wasagoje kape lionauja Aušros stovykloje. Jam ten pagelbsti ir kartu atostogauja T. Rafaelis. T. Rafaelis Torontan grįžta šios savaitės pabaigoje. Ateinanti sekmadienį, pasibaigus Aušros stovyklai, T. Paulius porai savaitę pasitraukia į Kanados šiaurę paatostogauti. Toronte šiuo metu, talkinami kun. B. Jurkšas, dirba T. Placidis ir T. Kornelijus.

Wasagoje, sekmadieniais mišios laikomos 9 ir 11 val. ryto.

Aušros stovykloje šiuo metu atostogauja apie 180 vaikų.

Vajaus rinkliavoje per visą liepos mėn. bažnyčioje viso suaukoto \$ 1,789.02 (870 vokišiais suaukoto \$1,593.80, o ne vokiškais \$195.22).

●